

POMAGAMY SOBIE W PRACY

Półrocznik instrukcyjno-metodyczny

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smolki
w Opolu

ROK XXXV NR 1/2 1990 R.

Redaguje Kolegium w składzie:

Ireneusz Chudy - przewodniczący,

Joanna Czarkowska - sekretarz,

Hanna Janry, Barbara Matusiewicz, Piotr Polus,

Anna Śliwińska

Projekt okładki - Janusz Młynarski

Stacja Małej Poligrafii

Wojewódzkiej Biblioteki

Publicznej w Opolu

Zlec.86/IX/90 Nakład 500

Spis treści

Strona

1. Barbara Matusiewicz	-	Zmiany wprowadzone w UKD cz.I	5
2. Barbara Matusiewicz	-	Zmiany, które należy wprowadzić do katalogu opartego na "Katalogu rzeczowym w średnich bibliotekach publicz- nych"	41
3. Ewa Pawlicka	-	Praca Oddziału dla Dzieci MiGEP w Byczynie	55
4. Mieczysław Faber	-	Powstania śląskie w li- teraturze pięknej i pamiątkach	65
5. Anna Sliwińska	-	Bukieciarstwo	72
6. Maria Kalczyńska	-	Wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Opolu	75
7. Kronika /oprac. Piotr Polus/			83

Barbara Motusiewicz

Zmiany wprowadzone w UKD.

Różnice występujące między tablicami FID 546 a FID 667

cz.I

Punktem wyjścia przy opracowywaniu tablic Uniwersalnej Klasyfikacji Dziecięcej FID 667. wydanie skrócone dla potrzeb bieżącej bibliografii narodowej i bibliotek publicznych /w-wa 1988/ było wydanie poprzednie FID 546 z 1975 r., które uaktualniono opierając się na nowo wydanych tomach drugiego pełnego wydania tablic UKD w języku polskim /FID 607/.

Obecne, zaktualizowane wydanie, jest także w znacznym stopniu poszerzone, w wielu działach wprowadzono liczne nowe symbole, obejmujące zagadnienia szczegółowe /niekiedy bardzo szczegółowe/. Niemniej tablice te nie są rozbudowane równomiernie, w sposób jednakowo głęboki we wszystkich działach.

Metoda opracowania tablic w zasadzie się nie zmieniła. Obecne wydanie zawiera 3.130 symboli w tablicach głównych i 560 symboli w tablicach pomocniczych wobec 2.562 symboli głównych i 488 symboli pomocniczych wydania z 1975 r.

Największe zmiany wprowadzono w działach głównych 3 i 6, działy te nie tylko zostały znacznie rozbudowane, ale nastąpiły przesunięcia w działach. wprowadzono symbole dla bardzo szczegółowych zagadnień m.in. dział socjologii rozbudowano o 56 poddziałów, prawa międzynarodowego o 29, pracy o 22, dział demografii został poszerzony o 6 poddziałów.

niczna rozrządowa wystąpiła w dziale 62 Technika górniczo-
rozpoznano o 7 poddziałów, technika wojskowa o 17, technika
oświetleniowa o 3, przemysłowe produkty chemiczne o 14.
wprowadzono także podział na gatunki powieści np. powieści
psychologiczne, przygodowe, kryminalne itd.

Przemieszczenia symboli wystąpiły m.in. w dzia-
łach: socjologii z 301 do 316; lasnictwa z 634 do 630.
odkrycia i wynalazki zostały przesunięte z 508 do 001534.

Utworzono także kilka nowych działów np. 0/9(03);
0/9(05) dla wydawnictw informacyjnych, periodyków o zakre-
sie ogólnym, 0/9.922 dla bibliografii zalecających, 026.06
dla bibliotek i zbiorów zawierających dokumenty audiowizual-
ne np. lud-nauka o środowisku / z punktu widzenia wpływu
działalności ludzkiej na środowisko/.

Wskazywano także niektóre działy m.in.: 058 Roczniki,
Instytuty, 059 Kalendarze.Almanachy; 779 Zbiory fotogra-
fii i filmów.Filmoteki.

Ugraniczono także stosowanie symbolu złożonego
z podwójnego dwukropka

np.:

911.3::32 Geografia polityczna na 911.3:32

001::061.1(100) UNESCO 061.1(100):001

308::301 Socjologia kultury 316.7

159.9::301 Psychologia społeczna 316.27

355::351.66 Obronność kraju 351.66

Zmieniono rozwiązania metodyczne dotyczące sposo-
bu klasyfikowania w niektórych działach /m.in.: 82 litera-
tura/ np. prace dotyczące poszczególnych rodzajów /gatun-
ków/ literatury klasyfikujemy dodając do symbolu historia
literatury symboli odpowiedniego rodzaju /gatunku/ literackie-
go:

884(091)-93 historia literatury polskiej dla dzieci

830(091)-3 historia powieści niemieckiej.

Prace dotyczące twórczości paszczęliny i podobny a ich dzieł klasyfikujemy dodatkowo za pomocą przedziału A/Z

- poezje w. Hugo
840(091) Hugo   obecnie 840(091) -1 Hugo
- dramat w. Szekspira
820(091) Szekspir   obecnie 820(091) -2 Szekspir

W tablicach tych podano także nowe przykłady symboli złożonych np. w dziale bibliografii:

- bibliografia dzieł Mickiewicza
012 Mickiewicz   a obecnie 012:884(091) Mickiewicz
- bibliografia prac o Mickiewiczu
016:929 Mickiewicz a obecnie 016.884(091):929 Mickiewicz

Wprowadzono także niewielkie zmiany w nazwach działów przy zachowanym symbolu klasyfikacyjnym np.:

- 343.3 Przesłębstwa przeciwko państwu i władzy państwowej na:
- 343.3 Czyny karalne przeciwko państwu i władzy państwowej
- 351.81 Komunikacja, łączność, Transport na:
- 351.81 Nadzór nad komunikacją, łącznością i transportem

Autorzy tablic wnoszą autopoprawkę do zakresu stosowania symbolu 087.5 mającego opisywać książki dla dzieci najmłodszych obrazkowe lub z niewielkim tekstem. W myśl tej poprawki książki takie należy klasyfikować wraz z całą literaturą dziecięcą pod symbolami 82/89-93, natomiast symbol 087.5 używać dla oznaczenia omówień i bibliografii literatury popularnonaukowej dla dzieci i młodzieży.

Ponadto w celu usunięcia błędów druku w tablicach FID 667 należy wnieść następujące poprawki:

- wpisać symbol 174 etyka zawodowa,
- przy symbolu 659.4 skreślić: Badania opinii publicznej
- wpisać symbol 601.53 gramatyka historyczna
- przy symbolu 894.3 zmienić notkę na: Literatura kirgijcka, azerbejdżańska, uzbecka, turkmeńska i in.,

- przy symbolu 894.6 dopisać w notce: abchaska,
analogicznie należy zmienić notki przy symbolach odpo-
wiednich języków.

wiele trudności klasyfikującym przysparza ustale-
nie granicy między historią a współczesnością w odniesieniu
do wydarzeń i zjawisk politycznych. Proponuję, w ślad za
"Przewodnikiem Bibliograficznym" przyjąć dwie daty granicz-
ne: dla wszystkich krajów oprócz Polski - rok 1945, dla
Polski - r. 1956. Należy jednak zastrzec możliwość sporadycz-
nych odstępstw i wyjątków np. wydawnictwo źródłowe do naj-
nowszych /już po 1956 r./ dziejów politycznych Polski otrzy-
ma symbol rozpoczynający się od 943.8.083.

Podobnie można przyjąć sposób klasyfikacji publi-
kacji dotyczących postępu technicznego. "Przewodnik" propo-
nuje: książki omawiające ogólne zagadnienia postępu technicz-
nego otrzymają symbol złożony z podwójnym dwukropkiem
02::008, natomiast pozycje odnoszące się do postępu technicz-
nego w poszczególnych dziedzinach otrzymają symbol dziedzi-
ny, np. 621.3::008.

Niniejszy wykaz różnic między tablicami UKD FID
546 a FID 667 ujmuje tylko te działy /poddziały/, w których
wystąpiła zmiana symbolu klasyfikacyjnego oraz większość
nowo powstałych. Nie uwzględnia natomiast tych działów
/poddziałów/, w których wystąpiła tylko zmiana nazwy
działu i nie ma ona żadnego wpływu na budowę katalogu rze-
czowego /karty rozdzielnice/ oraz nowych działów /poddziałów/
wynikających z szczegółowszej rozbudowy już istniejących.

Zmiany wprowadzone w U K D

/różnice występujące między tablicami FID 546 a FID 667/

Symbole w FID 546

Symbole w FID 667

0 Dział ogólny

	0/9(03) Encyklopedia.Leksykony.Wydawnictwa informacyjne o zakresie ogólnym lub obejmujące kilka dziedzin.	01
	0/9(05) Wydawnictwa periodyczne.Czasopisma /również dzienniki o zakresie ogólnym/	1
001 :: 061.1(100) UNESCO	061.1(100) : 001 UNESCO	
008 Wynalazki i odkrycia w dziedzinie...	001.694 Odkrycia i wynalazki.Prace wynalazców przed ich zastosowaniem. Zapomniane wynalazki i odkrycia. Nowości,Innowacje	
002.1 :: 661.3 Automatyzacja działalności informacyjnej	001.94 Opisywanie zjawisk nie wyjaśnionych całkowicie /np. UFO /	
	002.1 : 661.3 Automatyzacja działalności informacyjnej	
002.2 : 31 Statystyka produkcji wydawniczej	002.2 : 311.3 Statystyka wydawnictw /organizacja i metodyka/	
003 Semiotyka.Pismo.Znaki i symbole	003 Rodzaje pisma.Znaki i symbole. Kody.Graficzne przedstawienie pojęć-rozbudowa symboli o 0 działów,	
	003.033/.035 Konwersja pisma. Transliteracja. Transkrypcja	
003.2 Rodzaje pisma w ogólności	003.33 Pisma literowe poza europejskie	
003.34 Pismo zachodnie	003.34 Pisma literowe europejskie	1
003.62 Symbole i znaki	003.6 Inne sposoby graficznego przedstawienia pojęć	11
008 :: 301 Socjologia kultury	316.7 Kulturowy kontekst życia społecznego	1
008 :: 62 Postęp techniczny	008 : 62 Postęp techniczny w ogólności	
	019.922 Bibliografie zalecające	
779 Zbiory fotografii i filmów. Filmoteki	026.06 Biblioteki i zbiory zawierające dokumenty audiowizualne - z rozbudową symboli	
	026.062 Płytoteki	
	026.064 Filmoteki	
	026.066 Taśmoteki	
03 Encyklopedia.Leksykony.Wydawnictwa informacyjne	030 Encyklopedia.Leksykony. nictwa informacyjne	

05 + 07 Czasopisma / treści ogólnej /
Wydawnictwa periodyczne.
Dzienniki. Prasa

058 Roczniki. Informatory

059 Kalendarze. Almanachy

061 Rodzaje instytucji i stowarzyszeń

087.5 Książki dla dzieci

0/9 (05) wydawnictwa periodyczne.
Czasopisma / również dzienniki
o zakresie ogólnym/
działy zlikwidowane. Klasyfikujemy dodając do symbolu działu symbol podziału wspólnego formy (058) Roczniki. Informatory (059) Almanachy. Kalendarze

061 Organizacje i inne formy współpracy. Stowarzyszenia. Kongresy. Wystawy

087.5 Książki dla dzieci / omówienia i bibliografie literatury popularnonaukowej dla dzieci i młodzieży/

1. Filozofia

11/12 Metafizyka. Ontologia

159.9 :: 01 Psychologia kliniczna

159.9 :: 301 Psychologia społeczna

174 Etyka zawodowa

11/12 Metafizyka

141.4 Systemy odnoszące się do problemów istnienia Boga

141.45 Ateizm

616 : 159.9 Psychologia kliniczna

316.27 Kierunek psychologiczny. Psychologia społeczna

174 Etyka zawodowa

2. Religia. Teologia. Religioznawstwo

222/224 Stary Testament

221 Stary Testament

231.1 Duch Święty

256 Organizacje pomocnicze świeckich do pracy duszpasterskiej

264-72 Kult relikwii i obrazów

273 Herazyje

3. Nauki społeczne. Prawo. Administracja

30 Socjologia. Problemy społeczne. Socjografia

301 Socjologia

301.03 Przedmiot i zakres socjologii

301.08 Metody socjologii

301.15 Źródła i pobudki postaw społecznych. Treść społeczna

301.151 Cechy jednostki ważne z punktu widzenia socjologii. Psychosocjologia

301.152 Świadomość zbiorowa

301.16 Stosunki społeczne

30 Teoria. metodologia i metody nauk społecznych ogólnie. Socjografia.

316 Socjologia - z rozbudową symboli o 56 działów

316.1 Przedmiot i zakres socjologii

316 : 303 Metody socjologii

316.64 Postawy

316.6 Zachowanie się społeczne. Socjologia psychologiczna. Psychosocjologia

316.63 Świadomość społeczna

316.47 Stosunki społeczne. Stosunki interpersonalne.

301.17 Procesy społeczne
 301.173 Procesy integrujące
 301.174 Procesy dezintegracji społecznej
 301.18 Społeczeństwo. Grupy społeczne

 301.185.14 Socjologia rodziny
 301.185.2(1-21) Socjologia miasta

 301.185.2(1-22) Socjologia wsi

 301.185.3-053.6 Socjologia młodzieży
 301.188.5 Socjologia państwa- zlikwidowany
 301.19 Poglądy, kierunki i szkoły
 socjologiczne
 301.19(091) Historia socjologii
 301.191 Poglądy i kierunki socjologiczne

 301.195.6 Socjologia materialistyczna

 301.199 Socjologowie i ich szkoły

 304 Ogólne zagadnienia społeczne

 304 (047) Reportaże dotyczące różnych
 zagadnień społecznych
 304 (049.5) Materiały konkursowe. Materia-
 ły ankietowe

 31 Statystyka

316.4 Procesy społeczne

 316.3 Społeczeństwo. Struktura
 społeczne

 316.35 Grupy społeczne
 316.334.56 Społeczności miejskie.
 Socjologia miasta
 316.334.55 Społeczności wiejskie.
 Socjologia wsi
 316.346.3-053.6 Socjologia młodzieży

 316.2 Poglądy, kierunki i szkoły
 socjologiczne
 316.2(091) Historia socjologii
 316.2 Poglądy, kierunki i szkoły
 socjologiczne
 316.26 Socjologia marksistowsko-
 leninowska
 316.2 Poglądy, kierunki i szkoły
 socjologiczne
 304 Ogólne zagadnienia społeczne.
 Polityka społeczna
 308 (047) Reportaże dotyczące różnych
 zagadnień społecznych
 308 (049.5) Materiały konkursowe.
 Materiały ankietowe

 31 Statystyka. Demografia. Socjologia.

311 Statystyka jako nauka

311 Statystyka jako nauka- rozbudowa
 symboli o 4 działy.

311.3 (4/9) Rozwój i stan statystyki
 w poszczególnych krajach

311.3(083.41) Tablice statystyczne

311.3(083.41)* (4/9) Statystyka po-
 szczególnych krajów

311.3(083.41) : 0/9 Statystyka dziedzin

312 Demografia. Statystyka ludności

314 Demografia. Badania ludności-
 z rozbudową symboli o
 8 działów

325.1 Migracja ogólnie

314.7 Migracja

323.113 Przynależność narodowa
 i państwowa ...

323.15 Mniejszości narodowe

327.36 Ruchy na rzecz utrzymania pokoju
 między narodami

327.36/37 Ruchy na rzecz utrzymania
 pokoju między narodami. Ruchy
 na rzecz rozbrojenia

327.37 Dążenia do rozbrojenia
 327.51(1-11) Blok wschodni/kraje
 socjalistyczne/

327.51 (100.3-664) Blok wschodni/kraje
 socjalistyczne/

327.51(1-15) Blok zachodni/kraje
 kapitalistyczne/

327.51 (100.3-662) Blok zachodni/kraje
 kapitalistyczne/

327.55/.57 Odprężenie międzynarodowe

327.55/.57 Ruch krajów niezaangażowa-
 nych. Współistnienie pokojowe.
 Bezpieczeństwo międzynaro-
 dowe

- 33 Nauki ekonomiczne. Ekonomia polityczna
- 330 Nauka o gospodarce. Ogólne pojęcia ekonomii politycznej
- 330.342.14 Teoria gospodarki kapitalistycznej
- 330.342.15 Teoria gospodarki socjalistycznej, komunistycznej
- 330.567.2 Konsumpcja indywidualna
- 330.8 Doktryny ekonomiczne. Szkoły, teorie ekonom.
- 331 Praca
- 331 :: 159.9 Psychologia pracy
- 331 :: 301 Socjologia pracy
- 331 :: 612 Fizjologia pracy
- 331.056.2 Praca upośledzonych fizycznie
- 331.01 Teoria pracy. Nauka o pracy. Ekonomika pracy
- 331.015.11 Ergonomia
- 331.021 Rodzaje pracy
- 331.022 Stosunek do pracy. Moralność pracy
- 331.024.3 Wydajność pracy
- 331.04 Zewnętrzne wpływy na pracę. Środowisko pracy
- 331.115.5/.6 Przydatność zawodowa
- 331.876 Inicjatywy pracowników w organizowaniu pracy
- 331.88 Związki zawodowe. Stowarzyszenia pracowników
- 331.881 Związki zawodowe pracowników
- 331.881.1 Organizacje związków zawodowych
- 331.116 Umowy o pracę
- 331.15 Stosunki w przedsiębiorstwie między kierownictwem a pracownikami
- 331.97 Bodźce do pracy. Odznaczenia itp.
- 331.16 Rozwiązywanie sporów przez zakładowe komisje rozjemcze
- 33 Ekonomia polityczna. Nauka o gospodarce - z rozbudową
- 330 Nauki ekonomiczne w ogólności - z rozbudową symboli o 11 działów.
- 330.342.14 Gospodarka kapitalistyczna
- 330.342.15 Gospodarka socjalistyczna, komunistyczna
- 330.567.2 Konsumpcja indywidualna
- 330.8 Historia teorii ekonomicznych. Szkoły ekonomiczne
- 331 Praca - z rozbudową symboli o 22 działy
- 331.101 : 159.9 Psychologia pracy
- 316.334.2 Podsystemy i instytucje ekonomiczne .... Socjologia pracy
- 331.101 : 612 Fizjologia pracy
- 331.056.26 Praca upośledzonych fizycznie
- 331.1 Teoria i organizacja pracy. Stosunki między pracodawcami a pracownikami.
- 331.101 Zagadnienia pracy o charakterze ogólnym. Teoria pracy. Nauka o pracy
- 331.101.1 Ergonomia
- 331.102 Praca według różnych kryteriów
- 331.101.3 Stosunek do pracy. Motywacja pracy. Morale pracy. Bodźce do pracy.
- 331.101.6 Wydajność pracy
- 331.43/.44 Praca w uciążliwych warunkach. Wpływ na pracę i pracowników czynników fizycznych, psychicznych, zakładowych ....
- 331.548 Poradnictwo zawodowe
- 331.101.386 Szczególne bodźce do pracy w gospodarce planowej
- 331.103.6 Racjonalizatorstwo w zakładach pracy
- 331.103 Organizacja pracy
- 331.105.42 Organizacja pracodawców
- 331.105.44 Organizacja pracowników
- 331.106 Umowy o pracę
- 331.107 Współrzędzenie w zakładzie. Demokracja wewnątrzzakładowa
- 331.108.5 Popieranie dobrych pracowników
- 331.109.6 Pośrednictwo w sporach

16

1

17

331.89	Zatargi między pracodawcami a pracownikami	331.109.3	Formy walki pracowników
331.17	Instytucje pomocy dla pracowników	331.109.4	Formy walki pracodawców
331.8/.9	Inne zagadnienia pracy		- zlikwidowany
331.81	Czas pracy.Urlopy	331.31	Czas pracy
331.82	Warunki pracy w zakładach	331.32	Urlopy
331.83	Materiałne i socjalne położenie pracowników	331.4	Środowisko miejsca pracy
331.85	Życie kulturalne pracowników	331.34	Świadczenia socjalne pracodawcy na rzecz pracowników
331.86	Szkolenie zawodowe.Szkolenie młodych kadr.Szkolenie wewnątrz-zakładowe	331.348	Zaspokajanie potrzeb kulturalnych i oświatowych pracowników
331.96	Posrednictwo pracy.Biura zatrudnienia	331.36	Kształcenie pracowników w przedsiębiorstwie
331.882	Stowarzyszenia pracodawców. Stowarzyszenie przedsiębiorców	331.53	Posrednictwo pracy
331.94	Inspekcja przemysłowa.Inspekcja pracy	331.83.072.6	Inspekcja przemysłowa. Inspekcja pracy
332	Ziemia.Nieruchomości	332	Gospodarka regionalna i terytorialna.Grunty i nieruchomości.Gospodarka mieszkaniowa- z rozbudową symb. o 5 działów.
		332.8	Gospodarka mieszkaniowa
334.4	: : 338.46 Spółdzielnie usługowe	334.4.095.3	Spółdzielnie usługowe np.
334.095.3	Spółdzielnie użytkowników np.	334.4.095.3	: 63 Spółdzielnie usługowe w rolnictwie
334.095.3	:: 63 Spółdzielnie użytkowe w rolnictwie	334.4.095.3	
338.47	:: 656.1/.5(1-21) Komunikacja miejska	338.47	:: 656.1/.3(1-21) Komunikacja miejska
339.5.03	Bilans handlowy	339.5.053	Bilans handlowy
34.096	Głóone procesy	34.096	Poszczególne zagadnienia i wydarzenia prawne.Głóone procesy.
341.1/.4	Prawo międzynarodowe publiczne. Prawo narodów	341	Prawo międzynarodowe-rozbudowa symboli o 28 działów
341.17	Regionalne związki państw	341.1/.8	Prawo międzynarodowe publiczne.Prawo narodów
341.41/.46	Przestępstwa pospolite	341.17	Rządowe organizacje regionalne
342	Prawo państwowe.Prawo konstytucyjne. Prawo administracyjne	341.41/.42	Różne przestępstwa popełniane za granicą lub przez cudzoziemców. Wykonywanie zagranicznych wyroków karnych
		341.43	Wydalenie cudzoziemców. Uchodźcy polityczni. Prawo azylu.
		342	Prawo państwowe.Prawo konstytucyjne... rozbudowa symboli o 14 działów.

- 343.24 Kary
- 343.9 Kryminologia.Kryminalistyka
- 349.42/.45 Prawo własności.Prawo agrarne.Prawo rolne
- 349.443 Prawo lokalowe
- 351.76 Moralność publiczna
- 351.778.5 Zagadnienia mieszkaniowe
- 351.78 Bezpieczeństwo publiczne
- 351.79 Drogi wodne
355. : : 351.86 Obronność kraju
- 355.1 Wojska lądowe.Marynarka wojenna i lotnictwo w ogólności.Życie wojskowe.
- 355.41 Kwatermistrzostwo i służby polowe w ogólności
- 36 Opieka i pomoc społeczna.Zabezpieczenie społeczne.Ubezpieczenia.
- 361 Opieka i pomoc społeczna.Dobroczynność.
362. Instytucje i dziedziny opieki i pomocy społecznej
- 362.1 Usługi lekarskie/służba zdrowia/
- 362.2/.3 Opieka nad umysłowo chorymi. Opieka nad niedorozwiniętymi
- 362.4 Opieka nad upośledzonymi fizycznie
- 362.5 Opieka nad nędzarcami i osobami potrzebującymi pomocy
- 362.6 Starość, Inwalidztwo
- 343.2 Prawo karne /Generalia/
- 343.24/.29 Kary i środki wychowawcze
- 343.9 Nauki kryminalne.Kryminologia
- 349.41 Prawo własności ziemi
- 349.42 Prawo agrarne.Prawo rolne
- 349.444 Prawo lokalowe
- 351.761 Zwalczanie alkoholizmu.Zwalczanie narkomanii. Zwalczanie palenia tytoniu.
- 351.762. Zwalczanie gier hazardowych.
- 351.764 Zwalczanie proatyucji
- 351.778.5 Mieszkania.Przepisy administracyjne dotyczące mieszkań.Polepszanie warunków mieszkaniowych...
- 351.75 Porządek i bezpieczeństwo publiczne
- 351.79 Gospodarka wodami
- 351.86 Obrona narodowa /obronność kraju/
- 355.1 Siły zbrojne ogólnie.Życie wojskowe
- 355.41 Logistykę/zakwaterowanie/. służby polowe w ogólności
- 36 udziałność na rzecz zaspokajania duchowych i materialnych potrzeb życiowych.Praca społeczna.Pomoc społeczna.Mieszkania.Ubezpieczenia - z rozbudową symboli o 22 działy
- 36.07 Organizacja ogólna opieki społecznej
- działy zlikwidowane
- 614.2 Urzędowa i zawodowa organizacja służby zdrowia.
- 364 Organizacja i popieranie pomocy społecznej.Formy pomocy społ.
- 364.65-05 Opieka społeczna dotycząca różnych kategorii osób np.:
- 364.65-056.34/.37 Opieka nad upośledzonymi i niedorozwiniętymi umysłowo.Opieka nad umysłowo chorymi.
- 364.65-056.26 Opieka nad upośledzonymi fizycznie
- 364.65-058.38 Opieka nad nędzarcami i pozbawionymi środków do życia
- 364.65-053.9 Opieka w czasie starości.

- 362.7/.8 Opieka nad dziećmi i młodzieżą
- 362.9 Opieka nad innymi kategoriami osób
- 362.9 Opieka nad innymi kategoriami osób
- 37.015.3 Psychologia wychowawcza
- 37.015.4 Socjologia wychowawcza
- 37.018.3 Wychowanie poza szkołę. Internaty
- 37.031 Wychowanie ogólne
- 37.048.4 Poradnictwo dla młodzieży szkolnej
- 373 Formy organizacyjne oraz metodyka nauczania i wychowania w szkołach ogólnokształcących
- 364.65-053.2 Opieka nad dziećmi
- 364.65-053.3 Opieka nad niemowlętami. Żłobki.
- 364.65-053.6 Opieka nad młodocianymi i młodzieżą
- 364.65-054.6/.7 Opieka nad cudzoziemcami, uchodźcami, emigrantami, repatriantami
- 364.65-057.19 Opieka nad bezrobotnymi
- 364.65-058.65 Opieka nad ofiarami wojny
- 365 Potrzeby mieszkaniowe i ich zaspokajanie
- 37.014.52 Polityka szkolna a religia
- 37.014.521 Szkoły wyznaniowe
- 37.015.3 Psychologia pedagogiczna
- 37.015.4 Socjologia pedagogiczna
- 37.018.3 Wychowanie w internatach
- 37.031 Wychowanie i kształcenie ogólne
- 37.048.4 Porady zawodowe. Pomoc szkoły przy wyborze zawodu.
- 373 Nauczanie i wychowanie w szkołach podstawowych, średnich ogólnokształcących. Nauczanie ogólnokształ. w szkołach zawodowych
- 374.133 Wykłady i odczyty. Kursy
- 377.36 Zasadnicze Szkoły Zawodowe
- 377.5 Dokształcanie zawodowe kadr średnich. Średnie szkoły zawodowe
- 374.133 Nauczanie słowne. Kursy radiowe i telewizyjne
- 377.3 Zasadnicze Szkoły Zawodowe
- 377.5 Średnie Szkoły Zawodowe
- 389.2 Czas uniwersalny. Okresy czasu

5. Matematyka. Nauki przyrodnicze.

- 502.3/.7 Przyroda i społeczeństwo
- 502.5 Równowaga w przyrodzie. Zagrożenie środowiska
- 502.3 Przyroda a społeczeństwo
- 502.4 Rezerwy przyrody
- 502.5 Kompleksy przyrodnicze jako całość
- 504 Nauka o środowisku - rozbudowa symboli o 8 działów
- 504.03 Społeczne i ekonomiczne aspekty działalności człowieka w zakresie ochrony środowiska /ekologia społ./
- 504.05 Szkodliwe wpływy ludzkiej działalności na środowisko
- 504.06 Organizacja ochrony środowiska
- 514.18 Geometria opisowa
- 519 Kombinatoryka. Statystyka matematyczna. Rachunek prawdopodobieństwa. Zlikwidowano ten dział nadrzędny

538.9 Fizyka ciała stałego
551.33 Geologia lodowcowa.Glaciologia
553 Nauka o złożach mineralnych
553.3 Złoża rud /ogólnie/
582.42/.47 Nagornasienne.Iglaste
599 Szaki

538.9 Fizyka materii skupionej
551.32/.33 Glaciologia.Geologia
lodowcowa
553 Geologia gospodarcza.Nauka
o złożach mineralnych
553.3/.4 Złoża rud /ogólnie/
553.3 Złoża rud żelaza i magnezu
582.42/.47 Nagornasienne.Nagorzale-
kowe
582.47 Iglaste
599 Szaki - rozbudowa symboli
o 18 działów

5 Nauki stosowane.Medycyna.Nauki techniczne.Rohictwo

608 Wynalazki i odkrycia w dziedzinie
nauk ścisłych i technicznych.
Innowacje.Patenty.Znaki towarowe

001.894 Odkrycia i wynalazki.
Prace wynalazców przed
ich zastosowaniem.Zapo-
mniane wynalazki i od-
krycia.Nowości.Innowacje

608.3 Patenty

dział zlikwidowany.Kla-
syfikujemy dodając do
symbolu dziedziny symbol
podziału wspólnego formy
(088.8)

611-01 Anatomia ogólna

611.01 Anatomia ogólna

611-012 Teratologia.Nauka o wadach
rozwojowych

611.012 Teratologia.Nauka o wa-
dach rozwojowych

611-013 Embriologia

611.013 Embriologia

611-018 Histologia.Nauka o tkankach

611.018 Histologia.Nauka o tkankach.
Histogeneza

611-019 Anatomia porównawcza
611-08 Doświadczenia.Obserwacje

611.019 Anatomia porównawcza
611.08 Technika anatomiczna.Doświad-
czenia i obserwacje

612.012 Wivisekcja

612.08 Fizjologiczne techniki.Doś-
wiadczenia i obserwacje

613.81/.84 Napoje alkoholowe.Narkotyki.
Palenie tytoniu

613.81 Napoje alkoholowe.Abstynen-
cja.Zwalczanie alkoholizmu

613.84 Palenie tytoniu.Akcje antyni-
kotynowe

613.83 Narkotyki

614.25-051 Osoby zawodu lekarskiego

614.25 Zawód lekarski

615-051 Lekarze.Personel szpitalny

614.253.5 Rmoocnicze służba zdrowia

62 Inżynieria.Technika w ogólności

62 Inżynieria.Technika w ogólności.
rozbudowa symboli o 5 działów

62-135/-136 Turbiny

62-1/-8 Maszyny.Rodzaje maszyn.
Części maszyn

62-5 Operacje i kontrola maszyn
& procesów

62-5 Sterowanie i regulacja maszyn
i procesów

621.039.4/.6 Technika reaktorowa.Reakto-
ry jądrowe.Aparatura do
kontrolowania ....

621.039.5/.6 Reaktory jądrowe.Apara-
tura do kontrolowania
reakcji termojądrowej.

621.08 Silniki proste - zlikwidowany

- 621.18 Kocioł parowy
- 621.82/.89 Transmisja energii.Środki transportu bliskiego.Zemocowania.Smarowanie
- 621.82/.85 Transmisja energii.Urządzenia transmisyjne i przenośniki
- 622 Górnictwo
- 622.1 : 528 Miernictwo górnicze. Kartografia górnicza
- 623 Technika wojskowa
- 623.458/459 Broń biologiczna.Broń chemiczna
- 624 Inżynieria lądowa
- 624.13 Gruntoznawstwo techniczne. Mechanika gruntów
- 625 Technika dróg komunikacyjnych ...
- 626.1 Kanały żeglugi śródlądowej
- 626.4 Siły
- 626.5 Urządzenia do podnoszenia statków.Pochylnie.
- 628.9 Technika oświetleniowa
- 621.1 Silniki ciepłne ogólnie.Wytwarzanie, rozdział i użytkowanie pary. Silniki parowe tłokowe
- 621.82/.89 Przekazywanie mocy/energii/Środki transportu bliskiego. Smarowanie
- 621.82/.85 Przekazywanie mocy/energii/Urządzenia transmisyjne i przenośniki
- 622 Górnictwo - rozbudowa symboli o 7 działów
- 622.1 : 528 Miernictwo górnicze.Kartografia górnicza
- 623 Technika wojskowa-rozbudowa symboli o 12 działów
- 623.458 Broń biologiczna
- 623.459 Broń chemiczna
- 624 Inżynieria lądowa - rozbudowa symboli o 8 działów
- 624.13/.14 Roboty ziemne
- 624.131.2/.6 Geotechnika.Mechanika gruntów
- 625 Technika dróg komunikacyjnych...-rozbudowa symboli o 7 działów
- 626.1./.5 Kanały żeglugi śródlądowej
- 628.9 Technika oświetleniowa-rozbudowa symboli o 8 działów
- 629 Technika środków transportu
- 629.9 Pojazdy przestawne przystosowane do poruszania się w więcej niż jednym środowisku lub na więcej niż jednym podłożu.
634. Leśnictwo.Sadownictwo
- 634.0 Lasy.Leśnictwo.Gospodarka leśna. Produkty leśne
- 634.0.1 Czynniki środowiska.Biologia leśna
- 634.0.1 : 58 Botanika leśna
- 634.0.1 : 59 Zoologia leśna
- 634.0.2 Hodowla lasu
- 634.0.3 Pozyskiwanie i transport drewna. Inżynieria leśna
- 634.0.4 Szkody leśne.Ochrona lasu
- 634.0.5 Pomiar lasu.Przyrost i struktura drzewostanu
- 634.0.6 Urządzenie lasu.Ekonomika przedsiębiorstwa leśnego.Administracja i organizacja
- 634.0.7 Zbyt produktów leśnych.Ekonomika transportu leśnego i drzewnictwo
- 634.0.8 Produkty leśne i ich użytkowanie
- 634.0.9 Lasy i leśnictwo w gospodarce narodowej
- 630 Leśnictwo
- 630.1 Czynniki środowiska.Biologia leśna
- 630.16 Botanika leśna
- 630.13 Zoologie lasu
- 630.2 Hodowla lasu
- 630.3 Pozyskiwanie i transport drewna.Inżynieria leśna
- 630.4 Szkody leśne.Ochrona lasu
- 630.5 Pomiar lasu.Wzrost i struktura drzewostanu
- 630.6 Urządzenie lasu.Ekonomika ogólna gospodarstwa leśnego. Administracja i organizacja przedsiębiorstwa leśnego
- 630.7 Zbyt produktów leśnych.Ekonomika transportu leśnego i przemysłu drzewnego
- 630.8 Produkty leśne i ich użytkowanie
- 630.9 Lasy i leśnictwo w gospodarce narodowej

634 Lesnictwo.Sadownictwo	634 Sadownictwo.Uprawa winorośli
634.1/.8 Hodowla i uprawa drzew i krzewów owocowych.Sadownictwo	634.1/.7 Hodowla i uprawa drzew i krzewów owocowych.Sadownictwo
639.38 Produkty z ryb i ssaków morskich	637.56 Ryby.Produkty i przetwory
64.024.1 Hotele	64.024.1/.2 Hotele.Pensjonaty
648.1 Pranie.Pralnictwo	648.1/.2 Pranie.Pralnictwo
65 Kierownictwo i zarządzanie.Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych	65 Organizacja i zarządzanie.Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych,handlu,transportu....
65.011.5 Praca ręczna.Mechanizacja i automatyzacja pracy	65.011.54/.56 Mechanizacja i automatyzacja pracy.
654.19 Radiofonia	654.195 Radiofonia.Radiofonia przewodowa
	654.197 Telewizja.Telewizja przewodowa
655.53 :: 7 Sztuka książki.Estetyka książki	655.53 :: 76 Sztuka książki.Estetyka książki
656.96 Przedsiębiorstwo spedycyjne	656.9 Przedsiębiorstwa wysyłkowe i przewozowe
658.012.4 Zarządzanie i kierowanie przedsiębiorstwem	658 Organizacja przedsiębiorstwa.Organizacja i technika handlu.
661 Produkty chemiczne	661 Przemysłowe produkty chemiczne - rozbudowa symboli o 14 działów
662.6/.9 Gospodarka cieplna.Paliwa	662.6 Gospodarka cieplna.Paliwa
662 Materiały wybuchowe.Paliwa	662 Materiały wybuchowe.Paliwa-rozbudowa symboli o 5 działów
668.5 Olejki ateryczne.Wyroby perfumeryjne.Kosmetyki	665.5 Olejki ateryczne.Wyroby perfumeryjne.Kosmetyki.Artykuły toaletowe
668 Różne przemysły chemiczne organiczne	665.9 Różne przemysły chemii organicznej.
668.3/.4 Substancje klejące.Kleje.Zelatyna.Gumy i żywice naturalne	666 Przemysł szklarski i ceramiczny...-rozbudowa symboli o 6 działów
666 Przemysł szklarski i ceramiczny.Przemysł materiałów wiążących.	667 Przemysł farbiarski -rozbudowa symboli o 3 działów
667 Przemysł farbiarski	669 Metalurgia.Hutnictwo-rozbudowa symboli o 8 działów
669 Metalurgia.Hutnictwo	669.21/.23 Metale szlachetne i ich stopy
669.2 Metale szlachetne i ich stopy	677 Przemysł włókienniczy-Fowroźnictwo
677 Przemysł włókienniczy.Fowroźnictwo	677.025 Dziewiarstwo.Przemysł dziewiarski
677.026.6 Dziewiarstwo.Wyroby dziewiarskie	677.026.6 Hafciarstwo ręczne i maszynowe.Wytwarzanie haftów
677.028 Barwienie tkanin	677.027.4 Barwienie tkanin

677.15 Włókna mineralne i inne. Plecionki ze słomy i trzciny itp.	677.5 Włókna mineralne. Włókna metalowe i in.
677.72/.73 Liny metalowe. Kable	677.54 Materiały na wyroby wyplatane
681.3 Maszyny i urządzenia do przetwarzania danych	679.7 Kable i liny przemysłowe/metalowe/
681.3.03 Zasady przetwarzania danych	681.3 Maszyny i urządzenia do przetwarzania danych-rozbudowa symboli o 5 działów
685 Siodlarstwo - rymarstwo. Szewstwo...	681.3.01 Zasady przetwarzania danych
69 Przemysł budowlany. Materiały, elementy i roboty budowlane	685 Siodlarstwo. Rymarstwo...-rozbudowa symboli o 5 działów
69.024 Ławki, podłogi, uchwyty	69 Przemysł budowlany. Rzemiosła budowlane. Materiały, elementy i roboty budowlane-rozbudowa symboli o 10 działów
	692 Części budynku. Elementy konstrukcyjne.
	692.4 Dachy i pokrycia dachowe

7. Sztuka, rozrywka, sport

	7.025.7 Straty lub nieprawne przebieżenie dzieł sztuki. Kradzież dzieł sztuki.
7.031.1 Sztuka przedhistoryczna-zlikwidowany	7.031 Sztuka przedhistoryczna i prymitywna
7.034 Renesans	7.031.2 Sztuka prymitywna
7.036 Sztuka nowoczesna	~~7.034~~ ~~7.034.4/.6~~ Renesans, Barok, Rokoko, Renesans
	7.036/.038 Sztuka nowoczesna
	7.036 Sztuka nowoczesna do ekspresjonizmu
	7.037 Okres między ekspresjonizmem a abstrakcjonizmem
	7.038 Sztuka abstrakcyjna
7.067.2 Sztuka elitarna i masowa. Społeczne znaczenie sztuki	7.067.22 Sztuka elitarna
	7.067.26 Sztuka masowa
	7.067.6 Sztuka małowartościowa. Sztuka jarmarczna.
711.1/.2 Planowanie przestrzenne. Planowanie regionalne	711.1 Planowanie przestrzenne: zasady ogólne, realizacja, plany
	711.2 Planowanie w skali krajowej. Planowanie regionalne
72.025 Zabytki architektury	72.025 Konserwacja i restauracja
	727.91 Obserwatoria astronomiczne
727.9 Obserwatoria. Rozgłośnie radiowe. Studia telewizyjne. Studia filmowe	727.94 Budynek rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych
	727.98 Budynek studiów filmowych.

- 736 Rzeźba w kamieniu i metalu
- 749 Meble artystyczne.Kominki.Piece.
Lampy.
- 769 Zbiory rycin
- 769(084.11) Wydawnictwa zawierające ryciny
lub ich reprodukcje
- 779 Zbiory fotografii i filmów.
Filmoteki
- 779(084.12) Wydawnictwa zawierające
fotografie lub reprodukcje
- 78.089 A/Z Wydania zbiorowe dzieł
poszczególnych kompozytorów
- 730 Rzeźba ogólnie
- 736.2 Wyroby rzeźbiarskie z kamieni
szlachetnych.Gliptyka.
- 749.1/.2 Meble artystyczne.Kominki.
Piece.Lampy
działy zlikwidowane.Klasyfi-
kujemy dodając do symbolu
działu,symbol poddziału
wspólnego
formy:
(084.11) Ilustracje.Ryciny.
Rysunki
- 026.064 Filmoteki.
dla oznaczenia zbiorów innych
dokumentów /np. fotografii/
można utworzyć symbol złożony
dodając do 026.066 symbol odpo-
wiedniego działu
026.066 : 77 Zbiory fotogra-
ficzne
- dział zlikwidowany.Klasyfiku-
jemy dodając do symbolu dział-
u,symbol poddziału wspólnego
formy: (084.121) Fotografie.
- 78.077 Muzyka amatorska
- 78.089(081) Wydania zbiorowe dzieł
poszczególnych kompozyto-
rów

796.46 Gimnastyka akrobatyczna
796.52(24) Alpinistyka /taternictwo/
podziemne

796.417 Gimnastyka akrobatyczna
796.55 Alpinistyka,taternictwo,pod-
ziemne

8 Językoznawstwo.Nauka o literaturze.Literatura piękna

800 Zagadnienia ogólne

800 :: 37 Nauczanie i uczenie się
języków

800.7 Praktyczna znajomość języka.

801 Językoznawstwo ogólne

801.53 Gramatyka historyczna

82-3 Powieści.Nowele.Opowiadania.

800 Ogólne problemy językowe

800.7 Nauczanie i uczenie się,prak-
tyczna znajomość języka

801 Językoznawstwo ogólne-rozbu-
dowa symboli o 5 działów

801.53 Gramatyka historyczna

809.162 Język irlandzki
809.435 Język turecki
809.455 Język lapoński

82-17 Wiersze satyryczne.Wiersze
humorystyczne

82-3 Powieści.Nowele.Opowiadania

82-311.1 psychologiczne
82-311.2 społeczno-obyczajowe
82-311.3 przygodowe,westerny,sensa-
cyjne
82-311.5 humorystyczne,satyryczne
82-311.6 historyczne,wojenne
82-311.8 podróżnicze,egzotyczne

	82-311.5	fantastyczne, fantastyczno-naukowe
	82-312.1	filozoficzne
	82-312.2	o tematyce religijnej
	82-312.4	kryminalne, detektywistyczne
	82-312.6	biograficzne
	82-343.4	podania, baśnie, legendy
	82-344	powieści grozy, powieści "niesamowite"
	82-35	o zwierzętach
	82-36	anegdota
82.07	Discypliny filologiczne	
839.3	Literatura holenderska i flamandzka	820(417) literatura irlandzka w języku angielskim
839.31	Literatura holenderska	839.3 Literatura w języku holenderskim w Holandii i Flandrii belgijskiej
839.32	Literatura flamandzka	839.3(492) Literatura holenderska
		839.3(493) Literatura w języku holenderskim w Belgii
		839.3(493) Literatura w języku holenderskim w Belgii
		671 : 684 Literatura polsko-łacińska
887	Literatura łużycka	887 Literatura w innych językach słowiańskich
		887.1 Literatura łużycka

894.55 Literatura lapońska

9 Geografia.Biografie.Historia

903	Prehistoria.Materiałne relikty czasów przedhistorycznych	903/904	Prehistoria.Materiałne relikty czasów przedhistorycznych.Materiałne relikty czasów historycznych
904	Materiałne relikty czasów historycznych		
911.3 : 312	Geografia ludności.Demografia.	911.3 : 314	Geografia ludności.
911.3 : 32	Geografia polityczna	911.3 : 32	Geografia polityczna
911.3 : 33	Geografia gospodarcza	911.3 : 33	Geografia gospodarcza
914.38 : 312	Geografia demograficzna Polski	914.38 : 314	Geografia demograficzna Polski
914.38 : 33	Geografia gospodarcza Polski	914.38 : 33	Geografia gospodarcza Polski
914.5	Włochy	914.50	Włochy
		918. ~~4~~ 6	Ameryka Łacińska / w ogólności/
		919-929.5	Nowa Gwinea
919.6	Polinezja.Mikronezja	919.61/.64	Polinezja.Państwa i regiony
		919.66/.68	Mikronezja.Państwa i regiony
941-4	Brytyjska Wspólnota Narodów i Imperium ogólne	941-44	Imperium Brytyjskie /ogólnie/. Brytyjska Wspólnota Narodów

943.8(1-87) Historia emigracji polskiej
945 Włochy
950(-927) Historia świata arabskiego
954 Indie.Cejlon.Pakistan
991 Indie Wschodnie.Indonezja.

943.8 :: 325.2 Historie emigracji polskiej
945.0 Włochy
954.0 Indie
954.9 Pakistan
959.4 Indonezja

Poddziały wspólne

Symbole w FID 546

Symbole w FID 667

Poddziały wspólne formy

{084.12} fotografie
{084.121.4} przeźrocza

{01} bibliografie
{02} książki ogólnie
{02.025.2} książki ilustrowane
{02.062} książki popularne
{038.} słowniki terminologiczne
{054.} dzienniki
{084.1} przedstawienia obrazowe.
Ilustracje.

{084.121} fotografie
{084.121.022.7} przeźrocza
{084.14} obrazy zarejestrowane na taśmie magnetycznej
{086.72} płyty gramofonowe

{086.742} taśmy magnetyczne
{086.749} kasety magnetyczne

Poddziały wspólne miejsca

{1-622} kraje należące do paktów wojskowych /obronnych/
{1-624} kraje niezaangażowane
{1-662} kraje kapitalistyczne
{1-664} kraje socjalistyczne
{1-67} kraje należące do bloków gospodarczych
{1-69} zgrupowania krajów według innych kryteriów /naukowych, technicznych/
{1-92} regiony fizyczno-geograficzne świata
{100.3} pewna liczba krajów, które nie stanowią organicznej całości
{392} Azja Mniejsza.Zachodnia
{393} Azja Mniejsza
{396} Azja Południowo-Środkowa
{398} Europa Południowo-Wschodnia
{4-015} kraje śródziemnomorskie
{41-4} Zjednoczone Królestwo wraz z Brytyjską Wspólnotą i Imperium w ogólności
{4/6-015}* kraje śródziemnomorskie
{41-44} Brytyjska Wspólnota Narodów. Imperium Brytyjskie ogólnie.

- (436.48) Księstwo Liechtenstein
- (45) Włochy

- (91) Archipelag Malejski
- (595.13) Singapur
- (910) Indonezja.Republika Indonezji
- (911) Borneo

- (914) Filipiny

- (969) Hawaje

- (91/97) Australia Oceania
- (93) wyspy australoazjatyckie

- (416) Irlandia Północna.Ulster
- (494.9) Księstwo Liechtenstein
- (450) Włochy
- (495.9) Kreta
- (5/6=927) Kraje arabskie /ogólnie/
- (5-925.9) Archipelag Malejski
- (592.3) Singapur
- (594) Indonezja
- (594.11/.17) Borneo indonezyjskie
- (594.81) Iran Zachodni
- (595.41/.43) Borneo Malezyjskie
- (599) Filipiny
- (665.8) Wyspy Zielonego Przylądka
- (69) Wyspy afrykańskie na Oceanie Indyjskim i połudn.części Oceanu Atlantyckiego
- (696) Seszele
- (729.61) Bahamy
- (799) Hawaje
- (9-929.5) Nowa Gwinea
- (93/97) Australia Oceania
- (932/935) Malanezja.Państwa i regiony Malanezji
- (932) Nowa Kaledonia

(95) Nowa Gwinea

(96) Polinezja.Mikronezja

(954) Papua-Nowa Gwinea

(961/964) Polinezja.Państwa i regiony Polinezji.

(961.1) Fidji

(961.31) Samoa Zachodnie

(966/968) Mikronezja.Państwa i regiony Mikronezji

(984) Europejski sektor Arktyki

Poddziały wspólne punktu widzenia

.004.5/.6 Remonty bieżące.Nadzór.
Kontrola.Zmiany wskutek
użytkowania.Konserwacja.
Naprawy.

Poddziały wspólne z kreską

-055.52-055.2 Matki

-056.22 Zdrowi

-056.24 Chorzy

-056.26 Fizycznie upośledzeni

-056.266 Kalecy,inwalidzi,uzo...
dołączni

-050.36 Niedorozwinięci umysłowo

-056.56/.37 Upośledzeni i niedorozwinię-
ci umysłowo

-056.83 Osoby ulegające nałogom /alkohol-
licy.narkomani.nałogowi palacze/

-056.85 Abstynenci

-057.36 Wojskowi.Zatrudnieni w milicji

-058.38 Osoby bez żadnych dochodów.
Ręzarze

-058.51 Żebracy.Włóczędzy.Dezdomni.

-058.862 Sieroty.

6

1

Cz.II

Zmiany, które należy wprowadzić do katalogu opartego na "Katalogu rzeczowym w średnich bibliotekach publicznych".

Wskazówki te dotyczą tylko takich zmian, które wynikają z różnic między "Katalogiem rzeczowym w średnich bibliotekach publicznych" opracowanym przez J.Czarnecką, T.Turowską, wydanym w 1978 roku i opartym na tablicach UKD FID 54b, a obecnie wydanymi tablicami UKD FID 667 /wyd. 1988/.

Jeżeli katalog rzeczowy jest prowadzony ściśle według "Katalogu rzeczowego" można przy dokonywaniu zmian opierać się całkowicie na tych wskazówkach. Jeżeli jednak schemat katalogu odbiega w jakimś stopniu od struktury "Katalogu rzeczowego", należy to uwzględnić przy wprowadzaniu zmian, czyli odpowiednio weryfikować podane wskazówki.

Zmieniając określone symbole na kartach w danym dziale /poddziale/ należy pamiętać - w przypadku symboli złożonych - o dokonaniu odpowiednich zmian na kartach wtórnych, tych samych pozycji znajdujących się w innych działach.

Te same zmiany należy nanieść w katalogu alfabetycznym, katalogach cząstkowych /np. księgozbioru podręcznego/ oraz we wszystkich miejscach, gdzie symbole są podawane i wymagają zmiany. W niektórych przypadkach potrzebne będą również korekty symboli i napisów na rozdzielaczach działowych / na regałach/.

utworzyc dział

0/9(03) Encyklopedie.Leksykony.Wydawnictwa informacyjne.

-włączyć tutaj karty katalogowe encyklopedii, leksykonów, wydawnictw informacyjnych o zakresie ogólnym wydzielone z działu 03. Na kartach zmienić symbol z 03 na 0/9 (03)

utworzyc dział

0/9(05) wydawnictwa periodyczne.Czasopisma o treści ogólnej

-włączyć do tego działu karty wydawnictw periodycznych, czasopism /również dzienników/ o treści ogólnej oraz piśmiennictwo odnoszące się do tych wydawnictw. Karty wyłączyć z działu 05 + 07. Zmienić na kartach symbol 05 + 07 na 0/9 (05).

Piśmiennictwo o tych wydawnictwach klasyfikować symbolem złożonym 0/9 : [050 + 070]

Zycie warszawy.

-dopisać dodatkową kartę, którą włączyć do działu 050+070

001 Nauka i wiedza w ogólnosci.

-zmienić symbole przy pozycjach dotyczących UNESCO z 001 :: 061.1 (100) na 061.1 (100) : 001

- dopisać dodatkową kartę katalogową, włączyć ją do działu 06

utworzyc dział

001.894 Odkrycia i wynalazki.

- włączyć tutaj karty publikacji wyjęte z działu 608 zmieniając na kartach symbol 608 na 001.894

008 Cywilizacja.Kultura.Postęp.

-pozycje dotyczące socjologii kultury 008: : 301 po zmianie symbolu włączyć do działu

316 Socjologia lub do działu 316.7
Kulturowy kontekst życia społecznego

- 008 :: 62   Postęp techniczny.
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział
  - Karty przełożyć po zmianie symbolu do działu 62 :: 008
- 012/017   Spisy bibliograficzne.Katalogi.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol 012/017 na 012/017+019.922 019.922 Bibliografie zalecające.
- 02   Bibliotekarstwo.Bibliotekoznawstwo.
- włączyć do tego działu karty publikacji dotyczących bibliotek i zbiorów zawierających dokumenty audiowizualne wyjęte z zlikwidowanego działu 779
- 03   Encyklopedia.Leksykony.Wydawnictwa informacyjne.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol 03 na 030 w dziale tym pozostaje opracowania dotyczące encyklopedii, leksykonów, wydawnictw informacyjnych,
  - karty encyklopedii,leksykonów,wydawnictw informacyjnych po zmianie symbolu włączyć do nowo utworzonego działu 0/9 (03)
- 05 + 07   Czasopisma i wydawnictwa periodyczne/treści ogólnej/. Dzienniki.
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział, karty z opisami włączyć po zmianie symbolu do działu 0/9 (05)

050 + 070 Prasoznawstwo.Czasopiśmiennictwo.

- włączyć do tego działu karty piśmiennictwa dotyczącego poszczególnych czasopism / w tym także dzienników/ wyjęte z działu 05 + 07.

Piśmiennictwo to klasyfikować:

- o treści ogólnej 0/9 : [050 + 070]

- o treści specjalnej np.

62 : [050 + 070]

058/059 Informatory.Kalendarze.Almanachy.

- wyciąć kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział.
- poszczególne karty włączyć do odpowiednich działów, klasyfikując je symbolem złożonym dodając do symbolu odpowiedniego działu, symbol poddziału wspólnego formy

(058) Roczniki.Informatory

(059) Almanachy.Kalendarze

06 Organizacje.Stowarzyszenia.Kongresy.Wystawy.Muzea.

- włączyć tutaj dodatkowe karty dotyczące UNESCO 061.1 (100): 001

159.9 Psychologia.

- zmienić nazwę odsyłacza z 37.015.3 Psychologia wychowawcza na Psychologia pedagogiczna

301 Socjologia.

- na karcie rozdzielczej zmienić symbol z 301 na 316

301.18 Społeczeństwo.Grupy społeczne.

- zmienić na karcie rozdzielczej symbol na 316.3 i nazwę działu na :społeczeństwo. Struktura społeczna

- 301.185.14 Socjologia rodziny.
- zmienić na karcie rozdzielczej symbol i nazwę działu na: 316.35 Grupy społeczne
- 301.185.2 (1-21) Socjologia miasta.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu na: 316.334.56 Społeczności miejskie. Socjologia miasta
- 301.185.2 (1-22) Socjologia wsi.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu na: 316.334.55 Społeczności wiejskie. Socjologia wsi
- 301.185.3 - 053.6 Socjologia młodzieży.
- zmienić na karcie rozdzielczej symbol działu na: 316.346.3 - 053.6
- 301.185.5 Socjologia państwa.
- wyciągnąć kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział. Pozycje z tego działu przeklasyfikować i włączyć do odpowiednich działów
- 301.19 Historia socjologii. Poglądy i kierunki socjologiczne. Socjologowie i ich szkoły.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol działu na : 316.2
- 301.195.6 Socjologia materialistyczna. Materializm historyczny.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu na: 316.26 Socjologia marksistowsko-leninowska. Materializm historyczny
- 304 Ogólne zagadnienia społeczne.
- na karcie rozdzielczej uzupełnić nazwę działu o Polityka społeczna.

- 304 (047) Reportaże społeczne.
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział
  - karty po zmianie symbolu włączyć do działu 308 (047)
- 304 (049.5) Materiały konkursowe. Materiały ankietowe.
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział.
  - karty po zmianie symbolu włączyć do działu 308 (049.5)
- 308 Socjografia.
- na karcie rozdzielczej skreślić w nazwie działu: Warunki społeczne,
- utworzyć dział
- 308 (047) Reportaże społeczne
- włączyć do tego działu pozycje z działu 304 (047)
- 308 (049.5) Materiały konkursowe. Materiały ankietowe.
- włączyć tutaj pozycje z działu 304 (049.5)
  - zmienić odsyłacz na zob. też : 308 (047) Reportaże społeczne
- 31 Statystyka
- uzupełnić na karcie rozdzielczej nazwę działu o:
Statystyka. Demografia. Socjologia
- 312 Demografia. Statystyka ludności.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu na:
314 Demografia. Badanie ludności.

utworzyć dział

- 316.334.2 Podsystemy i instytucje ekonomiczne. Socjologia gospodarcza. Socjologia przemysłu. Socjologia pracy.
- włączyć tutaj karty ze zlikwidowanego działu 331 :: 301
- 321 Formy organizacji politycznej. Państwo jako władza polityczna.
- na karcie rozdzielczej skreślić odsyłacz zob. też 301.185.5 Socjologia państwa
- 33 Nauki ekonomiczne. Ekonomia polityczna.
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na:
Ekonomia polityczna. Nauka o gospodarce.
- 330 Nauka o gospodarce w ogólności. Ogólne pojęcia ekonomii politycznej.
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Nauki ekonomiczne w ogólności
- 331 :: 159.9 Psychologia pracy
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol na 331.101 : 159.9
  - dodatkowe karty włączyć do działu 159.9
- 331 :: 301 Socjologia pracy
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział,
  - karty przełożyć do utworzonego działu 316.334.2 Podsystemy i instytucje ...
- 331.82 warunki pracy. Bezpieczeństwo i higiena.
- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu na:
331.4 Środowisko miejsca pracy. Bezpieczeństwo i higiena

331.861 Związki zawodowe.

- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu: 331.105 Strony w stosunku pracy

332 Ziemia.Nieruchomości.

- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Gospodarka regionalna i terytorialna.Grunty i nieruchomości.Gospodarka mieszkaniowa.

332.8 Gospodarka mieszkaniowa

341 Prawo międzynarodowe.Prawo narodów.

- na karcie rozdzielczej skreślić w nazwie działu: Prawo narodów

351.770.5 Zagadnienia mieszkaniowe.

- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Mieszkania.Przepisy administracyjne dotyczące mieszkań.
- na karcie rozdzielczej dopisać odesyłacze:

332.8 Gospodarka mieszkaniowa

365 Potrzeby mieszkaniowe i ich zaspokajanie

351.81 Komunikacja.Łączność.Transport.

- zmienić na karcie rozdzielczej nazwę działu na: Nadzor nad komunikacją, łącznością i transportem

355/359 Nauka i sztuka wojenna.Obrona narodowa.Siły zbrojne.

- na karcie rozdzielczej skreślić w nazwie działu: Obrona narodowa

utworzyć dział - ewentualnie

351.86 Obrona narodowa /obronność kraju /.

- do działu tego włączyć pozycje z działu 355 :: 351.86

- 36 Opieka i pomoc społeczna.Ubezpieczenia.
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Działalność na rzecz zaspokajania duchowych i materialnych potrzeb życiowych. Praca społeczna.Pomoc społeczna. Mieszkania.Ubezpieczenia.
  - przeklasyfikować pozycje z działów 361, 362, 362.1
  - pozycje dotyczące instytucji służby zdrowia włączyć do działu 614
- 37.015.3 Psychologia wychowawcza.
- zmienić na karcie rozdzielczej nazwę działu na: Psychologia pedagogiczna
- 37.048.4 Poradnictwo dla młodzieży szkolnej.Poradnictwo zawodowe.
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Porady zawodowe.Pomoc szkoły przy wyborze zawodu.
- 373 Formy organizacyjne oraz metodyka nauczania i wychowania w szkołach ogólnokształcących.
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Nauczanie i wychowanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących. Nauczanie ogólnokształcące w szkołach zawodowych
- 502/504 przyroda /ogólnie/.Badanie i ochrona przyrody.
Nauka o środowisku
- lub utworzyć dział
- 504 Nauka o środowisku
- odsyłać: Ochrona przyrody zob. 502
Ekologia ogólna zob. 574
- zagażenia należące jednocześnie do 502 i 504 klasyfikować 504

- włączyć do działu karty pozycji wie-
szących się w zakresie działu
a wyjęte z 502

52 Astronomia. Astrofizyka. Badania kosmiczne. Geodezja.

- na karcie rozdzielczej uzupełnić
nazwę działu: Kartografia

538.9 Fizyka ciała stałego / z punktu widzenia struk-
tury mikroskopowej/.

- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę
działu na: Fizyka materii skupionej
/stan ciekły i stan stały/

548/549 Krystalografia. Nauki mineralogiczne.

- zmienić nazwę działu na karcie
rozdzielczej na: Krystalografia.
Mineralogia.

55 Geologia i nauki pokrewne. Meteorologia.

- na karcie rozdzielczej uzupełnić
nazwę działu o:
Hydrologia

55 (4/9) Geologia regionalna.

- na karcie rozdzielczej zmienić sym-
bol działu na 55 (1/9)

552/553 Petrografia. Nauka o złożach minerałów i skał
użytecznych.

- uzupełnić nazwę działu na karcie
rozdzielczej o: Petrografia.
Geologia gospodarcza. Nauka o złożach
mineralnych

556 Hydrosfera. woda / w ogólności/. Hydrologia ogólna.

- na karcie rozdzielczej zmienić
nazwę działu na: Hydrologia. Hydro-
sfera. woda / w ogólności /.

- 608 Wynalazki i odkrycia w dziedzinie nauk ścisłych i techniki. Innowacje. Patenty.
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział
  - karty z opisem pozycji z tego działu przełożyć do nowo utworzonego działu 001:894
  - karty z opisem patentów 608.3 przeklasyfikować-dodać do symbolu odpowiedniej dziedziny, symbol oddziału wspólnego formy (088.8) - włączyć do odpowiedniego działu
- 613 Higiena ogólna i osobista.
- na karcie rozdzielczej zmienić odsyłacz na:
zob. też 331.4 Środowisko miejsca pracy
- 614 Zdrowie i bezpieczeństwo publiczne.
- włączyć do tego działu karty pozycji wyłączone z 36, a dotyczące instytucji i dziedzin opieki społecznej, służby zdrowia: szpitali, sanatoriów, ośrodków zdrowia itd. z zlikwidowanych działów 361, 362, 362.1
  - zmienić odsyłacz na: zob. też :
331.4
Środowisko miejsca pracy
- 62 Inżynieria. Technika w ogólności.
- na karcie rozdzielczej zmienić odsyłacz na 62 :: 008 Postęp techniczny.

62 :: 008 Postęp techniczny

- włączyć tutaj karty z zlikwidowanego działu 008 :: 62 a dotyczące ogólnych zagadnień postępu technicznego, postęp techniczny w poszczególnych dziedzinach, utrzymują symbol dziedziny np. 621.3 :: 008

629.4 Środki transportu kolejowego. Tabor kolejowy. Urządzenia i służby związane z taborem.

- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Tabor kolejowy. Pojazdy trakcyjne /motorowe/. Wagony /przyczepy/. Wyposażenie i obsługa taboru.

634.0 Lesnictwo.

- na karcie rozdzielczej zmienić symbol działu na: 630

634.1/.6 Sadownictwo. Hodowla i uprawa drzew i krzewów owocowych.

- na karcie rozdzielczej zmienić symbol i nazwę działu na: 634 Sadownictwo. Uprawa winorośli.

64 Gospodarstwo domowe. Hotelarstwo. Żywnienie zbiorowe.

- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Gospodarstwo domowe. Gastronomia. Hotelarstwo

65 Kierownictwo i zarządzanie. Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, transportu, łączności. Przemysł wydawniczy.

- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Organizacja i zarządzanie. Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych, handlu, transportu, łączności. Przemysł wydawniczy

- 654 Teoria i praktyka ...
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: i ...
- 654 Telekomunikacja i sygnalizacja /organizacja i eksploatacja/.
- na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na : Telekomunikacja i telemechanika /organizacja i eksploatacja/
- 779 Zbiory fotografii i filmów.Filmoteki.
- wycofać kartę rozdzielczą, czyli zlikwidować dział
- publikacje dotyczące bibliotek i zbiorów zawierających dokumenty audiowizualne przekazujemy do działu 02
- wydawnictwa zawierające fotografie lub reprodukcje fotografii klasyfikować symbolem złożonym : symbol dziedziny w połączeniu z poddziałem wspólnym formy (084) i włączyć do odpowiedniego działu
- 800/801 Zagadnienia ogólne językoznawstwa.Językoznawstwo ogólne.
-na karcie rozdzielczej zmienić nazwę działu na: Ogólne problemy językowe. Językoznawstwo ogólne.
- 82 - 17 Wiersze satyryczne.Wiersze humorystyczne.
-włączyć do tego działu wiersze satyryczne, humorystyczne wyjęte z działu 82-1 lub 82-7
- 902/904 Archeologia.Prehistoria.Materialne pozostałości z czasów przedhistorycznych i historycznych.
-zmienić symbol klasyfikacyjny pozycji z działów 903 i 904 na 903/904.

Praca Oddziału dla Dzieci w MiGMP w Byczynie

Byczyna- miasteczko jak z bajki liczyło niewiele ponad 3 tysiące mieszkańców i jest ułożone na północno- zachodnim krańcu Wyżyny Śląskiej w województwie opolskim. Historia jej sięga powstania państwa polskiego. Byczyna wchodziła bowiem w skład ziem Mieszka I, Bolesława Chrobrego i ich następców.

Koźne były losy miasteczka. Historia nie szczędziła Byczynie zmiennych dziejów. Największym jednak wydarzeniem historycznym była słynna bitwa pod Byczyną, w której to 24 stycznia 1588 roku hetman Jan Zamoyski /1542-1605/ rozbił wojska pretendenta do polskiego tronu arcyksięcia Maksymiliana Habsburga. W 1988 mieszkańcy miasteczka uroczysto uczcili 400 lecie tego doniosłego wydarzenia.

Malownicze i bogate w zabytki miasteczko posiada w obrębie swoich murów obronnych wiele pamiątek zamierzchłych czasów. Stara część grodu otoczona murami tworzy piękną architektoniczną całość. Okazały ratusz, wąskie uliczki i zaułki stwarzają niepowtarzalną atmosferę. Baszty obronne, zabytkowe kościołki oraz małe kolorowe kamieniczki sprawiają, że miasteczko wygiąda jak wyjęte z cudownej baśni.

Byczyna posiada nieliczne zakłady pracy, szkołę, ośrodek kultury i bibliotekę. W MiGMP znajduje się nieduży Oddział dla Dzieci. Posiada on jedno pomieszczenie o łącznej powierzchni 60 m² i mieści w sobie wypożyczalnię, kącik czytelniany oraz stały kącik ekspozycyjny, w którym prezen-

-rowane są prace pokonkursowe, wystawki i inne osiągnięcia dzieci i młodzieży uczęszczającej do naszej placówki. Przejrzysty wystrój wnętrza stwarza łatwy dostęp do półek i możliwość samodzielnego wyboru książek.

W Oddziale znajduje się 12 dużych regałów, 4 regały mniejsze, regał na czasopisma dla dzieci i młodzieży oraz regał księgozbioru podręcznego. Na honorowym miejscu stoi skrzynka katalogowa zawierająca katalog alfabetyczny, tytułowy i rzeczowy. Kącik czytelniany posiada cztery stoliki i 16 krzeseł. W skład wyposażenia Oddziału dla Dzieci wchodzi również ława biblioteczna, przy której odbywa się codzienna praca Bibliotekarza.

Oddział dla Dzieci posiada księgozbiór, który w latach 1986-1988 kształtował się następująco:

1986 r.	- 4565	woluminów
1987 r.	- 4884	---
1988 r.	- 5484	---

Do października 1989 r. księgozbiór liczył 5554 woluminy.

Liczba zarejestrowanych czytelników sukcesywnie wzrasta.

Oto krótkie porównanie:

1986 r.	- 500	czytelników
1987 r.	- 500	---
1988 r.	- 553	---

Do października 1989 roku zarejestrowanych było 551 nowych czytelników.

Liczba wypożyczeń utrzymuje się na wysokim poziomie.

W ostatnich latach ma wyraźną tendencję wzrostową:

1986	- 9.175	wypożyczeń
1987	- 8.175	---
1988	- 10.193	---

Do października 1989 roku liczba wypożyczeń przekroczyła 8.779

Malutki Oddział dla Dzieci stale się rozrasta. Wzrost wypożyczeń wskazuje na stale rosnące zainteresowanie książką, pomimo konkurencji jaką mogą stwarzać urodki masowego przekazu, kino i ośrodek kultury.

Do najchętniej czytanych przez dzieci, oprócz lektur, należą książki przygodowe, takie choćby jak wspomniane przygody Tomka Wilniewskiego w powieściach Alfreda Szklarskiego, czy Zbigniewa Nienackiego seria przygód Pana Samochodzika, a także klasyka przygodowa Roberta Louisa Stevensona, Karola Maya, Juliusza Werne'a. Z powieści współczesnych najchętniej czytane są książki Małgorzaty Musierowicz takie jak: "Szósta klepka", "Kłamaczka", "Opium w rosoli", "Kwiat kalafiora oraz Hanny Ożogowskiej "Za minutę pierwsza miłość", "Tajemnica zielonej pieczęci", "Chłopak na opak" i inne.

Poczytne są książki Aleksandra Minkowskiego "Dolina Światła", "Dowód tożsamości". Książki z serii "Portrety" są dosłownie rozchwytywane przez nieco starsze dzieci.

W naszej małej bibliotece systematycznie uprawiamy różne formy pracy z czytelnikiem dziecięcym. Mają one na celu upowszechnianie czytelnictwa oraz rozwijanie intelektu dzieci i młodzieży. Frowadzimy różne formy: inscenizacje, imprezy artystyczne, konkursy, quizy, pogadanki, wieczory opowiadań, rozwiązywanie literackich krzyżówek, lekcje biblioteczne, wycieczki do biblioteki. Co miesiąc przygotowywane są gazetki z okazji uroczystych wydarzeń społeczno-kulturalnych i literackich, a także gazetki poświęcone poezji dziecięcej, czy pięknu otaczającego świata. W latach 1986-1989 w naszej bibliotece odbyły się następujące ciekawsze formy pracy:

1986 r.

Odbyły się cztery lekcje biblioteczne o następujących tematach:

1. Biblioteka, zasady korzystania z czytelni i wypożyczalni. Obowiązek poszanowania zbiorów bibliotecznych.
2. Elementy budowy książki, szata graficzna książki. Posługiwanie się spisem treści.
3. Co rozumiesz pod pojęciem "pamięć narodowa" i w jaki sposób należy czcić tę pamięć?
4. Technika poszukiwania książek na półce. Korzystanie przez czytelnika z katalogów.

Ponadto:

Dyskusja na temat: Jakie znasz zawody, w których pracują kobiety" poświęcona Międzynarodowemu Dniu Kobiet.

Wieczór bajek - wyświetlanie bajek dla dzieci. Głośne czytanie tekstu bajek zapisanego pod wyświetlanymi slajdami. Inscenizacja dla najmłodszych dzieci pt. "Obiad dla mamy". Scenariusz wykorzystany z czasopisma "Miś". W II części wiersze i piosenki z okazji Dnia Matki. Inscenizacja dla dzieci starszych pt. "Coś tam w lesie huknęło", przygotowana przez uczniów kl. IV z okazji MDD. Konkurs recytatorski pod hasłem "Uczymy się poprawnej i pięknej interpretacji wierszy. Dyskusja na temat: "Co rozumiesz pod pojęciem aktywny wypoczynek?" Konkurs twórczości plastycznej dzieci pod hasłem "Gdybyś był pisarzem i malarzem".

Wyjazd do Opola z czwórką nagrodzonych w konkursie dzieci po odbiór nagród. Wieczór bajek. Głośne czytanie bajek Jana de la Fontaine'a dla najmłodszych dzieci jako wyraz uczczenia 365 rocznicy urodzin tego autora.

Konkurs rysunkowy dla dzieci młodszych: 1. Dzień Górnika 2. Mikołajki. Konkurs rysunkowy z przysłowiami. Układanie rysunków do tekstu przysłów. Dyskusja: "Czego uczy nas przysłowie?" Konkurs na wykonanie zakładki do książki. Wycieczki do biblioteki uczniów szkoły podstawowej.

1987 r.

Popołudnie z bajką. Wspólne wysłuchanie bajki Charlie'a Perrault "Osła skórka". Próba opowiedzenia treści bajki przez dzieci.

Wyświetlanie przepowiedni "Przygody Bołka i Lolka", bajki dla najmłodszych dzieci. Wyjście w plener z grupą dzieci na wspólną imprezę przy ognisku, zorganizowaną przez ZMP i MDK. W programie konkursy, gry i zabawy. Ogólnopolski konkurs twórczości plastycznej "Gdybym był pisarzem i malarzem". Wyjazd do Opola po odbiór nagrody dla ucznia Mirka Dworaka. Dyskusja z grupą dzieci na temat: "Twój ideał nauczyciela". Udział w konkursie zorganizowanym przez WBP w Opolu pod nazwą "Książka dla Iwony i Maćka". Mikołajkowa zabawa dla dzieci. Atrakcję wieczorku - wspólne ubieranie choinki.

Tematy przeprowadzonych lekcji bibliotecznych:

1. Kilka słów o największych bibliotekach w kraju i ich roli w upowszechnianiu wiedzy, kultury i oświaty.
  2. Reagujemy żywą gazetką. Próba wspólnego zredagowania czasopisma "Świat Młodych" na podstawie opracowania informacji i tematów z kilkunastu numerów tego czasopisma /udział klas starszych/.
  3. Związek Polaków w Niemczech. 65 rocznica powstania tego związku. Cele i zadania naczelnej organizacji Polactwa w Niemczech. Pięć Prawd Polaków w Niemczech ogłoszonych 6 marca 1938 roku na Kongresie Polaków zorganizowanym w Berlinie.
- Wycieczki do biblioteki uczniów szkoły podstawowej.

1988 r.

Dyskusja z grupą uczniów na temat : "Rola biblioteki w twoim środowisku. Czy biblioteka na wsi jest potrzebna". W dyskusji wzięli udział uczniowie ze szkoły w Dobiearczicach. Podsumowanie konkursu WBP w Opolu pod nazwą "Książka dla Iwony i Macka". W konkursie wyróżniono 4 dzieci z MiGP w Byczynie. Uroczyste wręczenia nagród na popołudniowym spotkaniu z uczestnikami konkursu. Zabawa wycinankowa z najmłodszymi dziećmi z okazji MDD. Wykorzystanie wycinanek z "Misia": wysłanie prac na Ogólnopolski Konkurs Twórczości Plastycznej "Gdyby był pisarzem i malarzem". Bez nagród. Udział dzieci w "Świerszczykowym Wielkim Konkursie" z nagrodami. "Świerszczyk" wyróżnił pracę uczennicy Lidii Morawskiej. "Świerszczyk" nawiązuje korespondencję z dziećmi.

Konkurs historyczny pod hasłem "Tworzymy naszą encyklopedię ulubionych miast". Prace dzieci w formie albumików lub katalożków o pięciu wybranych miastach. Konkurs przyrodniczy pod hasłem: "Spotkanie z przyrodą", przybliżający dzieciom zwierzęta znane i mniej znane. Uczestnik konkursu opisuje zwyczaje wybranych zwierząt.

Dwa połączone konkursy na wykonanie oprawy graficznej do powieści i komiksów, które powstały w wyniku wycięcia poszczególnych odcinków ze "Świata Młodych". Pótkonkursowy artykuł w "Świecie Młodych" pod tytułem: "Pomyśl do nasładowania", ukazał się w lutym 1989 r. w nr 17.

Tematy przeprowadzonych lekcji bibliotecznych:

1. Jakie najważniejsze elementy powinna zawierać informacja encyklopedyczna i jaką rolę spełnia w różnych dziedzinach życia? Praca w grupach z wykorzystaniem encyklopedii. Próba zredagowania mini-encyklopedii.
2. Uczymy się opracowywać krótkie informatory. Co zawierają i do czego służą informatory.

3. Lekcja biblioteczna oparta na nadzwyczajnym dodatku "Świata Młodych" - "Echa tamtych dni". Głośne czytanie gazetki, w której zamieszczono fragmenty artykułów z lat 1919, z takich czasopism jak:

"Żołnierz Polski"	1919
"Gazeta Poranna"	1919
"Morze"	1925
"Kurier Poranny"	1919
"Gazeta Warszawska"	1920
"Kurier Polski"	1919
"Młoda Polska"	1920

Wykonywanie gazetek. Wycieczki do biblioteki uczniów szkoły podstawowej.

1989 r.

44 rocznica wyzwolenia Warszawy. Pogadanka na temat: "Udział dzieci i młodzieży w walkach w Powstaniu Warszawskim". Co symbolizuje pomnik "Małego Powstańca". Heroizm dzieci i młodzieży - mali bohaterowie. "Zabawa i nauka w czasie ferii zimowych" - pod tym hasłem zorganizowano dwie imprezy dla dzieci:

1. Zabawa wycinankowa dla najmłodszych dzieci
  2. Quiz dla dzieci starszych pod nazwą "Wesoła zgadywanka".
- Wystawka autorska prac rysunkowych Tomka Herbecia /lat 10/ pod hasłem: "Samochody wyścigowe moją pasją". Konkurs literacki pod hasłem: "I ty możesz być autorem opowiadania, i ty możesz ułożyć i napisać bajkę".
- Wycieczka do biblioteki klas V w celu zapoznania się z zasadami korzystania z wypożyczalni.
- Pogadanka na temat 198 rocznicy uchwalenia Konstytucji
- 3 Maja. Uroczyste obchody 40 lecia MiGSP w Byczynie. Wykonanie wystaw
- dwóch okolicznościowych plakatów. Wykonanie wystaw

prac zrobionych przez dzieci przed 20 laty i prac wykonanych współcześnie - albumów, kronik, rysunków, katalogów itp. Impreza zorganizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. "Zabawa z książeczkami Kornela Makuszyńskiego, albo czy znasz najpopularniejszą książkę tego autora". Wspólne rozwiązywanie krzyżówki z hasłem i odpowiedzią na pytanie: "Jakie miasto nadało K. Makuszyńskiemu honorowe obywatelstwo?" W rozwiązaniu krzyżówki "Zakopane"-miasto, które nadało honorowe obywatelstwo Kornelowi Makuszyńskiemu.

Konkurs geograficzny pod hasłem "Podróże w cztery strony świata". Zadanie konkursowe: "Opisz kraj świata, który Twoim zdaniem warto zwiedzić". Podsumowanie konkursu odbyło się we wrześniu. Uroczyste powitanie roku szkolnego 1989/90 pod hasłem: "Dzień Dobry Szkoło". Wizyta maluchów z klas pierwszych w bibliotece. Impreza dla dzieci młodszych "Popołudnie z bajką i czasopismami dla dzieci". w programie:

1. Wysłuchanie z płyt ulubionych bajek: "Szewczyk dratwka" J. Porazińskiej, "Stoliczku nakryj się" Artura Oppana oraz baśni cygańskiej "Zaczarowana skrzynka".
2. Głośne czytanie wybranych fragmentów poezji i prozy dziecięcej z takich czasopism jak: "Misi", "Świerszczyk" i "Płomyczek". Proba opowiedzenia tekstu przez dzieci.

Powyższe pozycje zrealizowano do października 1989 r.

Na listopad i grudzień zaplanowałam:

lekcje biblioteczne o następujących tematach:

1. Zasady korzystania z księgozbioru podręcznego.
2. Czy katalog tytułowy pomaga młodemu czytelnikowi w odpowiedzi na pytanie "Kto napisał tę książkę?".

Udział w konkursie zorganizowanym przez WBP w Opolu pod hasłem: "Świat wokół nas". Czas trwania konkursu od 2 X 1989 do 30 IV 1990. Impreza plastyczna dla maluchów na temat: "Jak pomagam w przygotowywaniu wigilii?"

Wieczór kołęd. W programie imprezy:

1. Wspólne ubieranie choinki.

2. Wysłuchanie popularnych kołęd i pasterażyk.

Pogadanka na temat: " Jak minął rok 1989? Czy obfitował w wydarzenia radosne, czy smutne?"

Tak oto w zarysie przedstawiłam formy pracy naszego Oddziału dla Dzieci. Pomysłów zawsze jest dużo, więcej niż możliwości ich zrealizowania. Wiąże się to z brakiem czasu. Inne prace, takie, jak wypożyczanie książek, okładanie ich, a także opracowywanie nowości, selekcja księgozbioru i katalogu, powodują, iż trudno jest wykonać więcej pomysłów i zamierzeń. Myślę jednak, że bliski kontakt bibliotekarza z oddziału z czytelnikami zawsze zwołuje spontaniczność, radość i przywiązaniem ze strony dzieci i młodzieży. Podsumowując moje refleksje, chcę zachęcić wszystkich bibliotekarzy pracujących z dziećmi, aby nie żalowali serca dla "swoich" dzieci. Myślę, że wszyscy ludzie, którym bliska są idee Janusza Korczaka, podpiszą się pod sentencję, kończącą moje rozważania:

" Nie ma pracy wdzięczniejszej

"jak praca z dziećmi i dla dzieci".

Mieczysław FABER

Powstanie śląskie w literaturze pięknej
i pamiątkach

/ Wybór książek z lat 1971-1988 /

I. Proza i poezja

1. BAUMGARTEN Aleksander

Jeszcze nie rano.- Warszawa: Wydaw.MON,1972.-520 s.

Akcja powieści toczy się na Śląsku w 1919 roku w czasie I powstania śląskiego. Głównym bohaterem jest Tadeusz Sojka, który dowodzi oddziałem powstańczym w rodzinnej wsi w powiecie oleśkim.

2. BOCHENEK Władysław

Na nutę powstańczej ballady. / Poematy / .- Warszawa: Wydaw.MON, 1971.- 28 s.

Poeta opiewa bohaterstwo i patriotyzm powstańców śląskich.

3. INSURGENCI. Opowiadania o powstaniach śląskich.
Wybór i wstęp: Bolesław Lubosz.-Katowice:Śląsk,
1980.-302 / 2 / s.

Utwory m.in. - Poli Gojawiczyńskiej, Zofii Kossak, Gustawa Morcinka, Władysława Machejka, Albina Siekierskiego.

4. LUBOSZ Bolesław

Opowiedzieć zapamiętanie: opowiadania.-Katowice:
Śląsk, 1976.- 165 s.

Zbiór utworów ukazujących powstańców, którzy w latach
1919-1921 walczą o przyłączenie Śląska do Polski,
a w okresie II wojny światowej toczą bój z niemiec-
kim okupantem.

5. OLBROMSKI Mieczysław

Królestwo czasu.-Warszawa:Wydaw.MON, 1972.-158 s.

Powieść osnuta na wątkach autobiograficznych ukazu-
je losy Ślązaka-górnika, uczestnika dwóch powstań
śląskich, partyzanta w latach II wojny światowej.

6. SIEKIERSKI Albin

Blisko, coraz bliżej:opowieść filmowa.-Katowice:
Krajowa Agencja Wydawnicza, 1983.- 2 t. / 238; 239/
s.: il.

Treść powieści powstała na kanwie znanego seria-
lu telewizyjnego o losy kilku pokoleń rodu Paster-
ników. Są wśród nich patrioci, którzy walczą z prus-
kim zaborcą, jak też i tacy, którzy ulegli germani-
zacji.

7. SIEKIERSKI Albin

Chłodny wiatr odpędza ptaki.- Katowice: Śląsk,
1972.- 140 s.

Autor kreśli sylwetki Ślązaków uczestniczących

w powstaniach i akcji plebiscytowej. Tytułowe opowiadanie - to opowieść o daremnym oczekiwaniu dziecka na powrót wnuka-powstańca.

8. SIEKIERSKI Albin

Ku górze nad rzekę.-Warszawa:Wydaw. MON,1971.-
399 s.

Powieść o trzecim powstaniu śląskim, o trudzie pracy i walce górników o zachowanie polskości.

9. SIEKIERSKI Albin

Zienia nie boi się kul. /Powieść/ .-Katowice:
Śląsk,1971.- 298 s.

Pisarz ukazuje wzrost świadomości narodowej Polaków na Opolszczyźnie oraz przygotowania i przebieg pierwszego powstania.

10. ŚLĄSK w walce.Antologia piśmiennictwa poświęconego walce ludu śląskiego w latach 1918-1945.Wybór i oprac.: S.Wilczek.-Warszawa: Wydaw.MON,1975.-
570 s. 16 k. tabl.:il.,portr.

Wybór wierszy,opowiadań,fragmentów powieści oraz wspomnień.

11. TRACEWICZ Kazimierz

Przez trzy ognie.-Kraków: Wydaw.Literackie,1982.-
166 s.

Akcje powieści toczy się na Śląsku w latach 1919-1921.Ukazuje walkę zbrojną z zaborcą,opór wobec

pruskiej administracji oraz umacnianie polskiej świadomości narodowej.

II. Pamiętniki

1. BENISZ Adam

W burzy życia. Do druku przygot. Mieczysław Wrzosek. -
Opole: Inst. Śląski, 1976. - 200 s. : il., portr., tab.

Wspomnienia obejmują okres od 1900r. do lat siedemdziesiątych. Autor uczestniczył m.in. w akcji plebiscytowej w pow. kozielskim i prudnickim oraz w walkach o Kędzierzyn w 1921 roku.

2. CENKIER Stanisław

Za wspomnień starego leśnika. Oprac. T. Potemki. -
Katowice: Śląsk, 1977. - 270 / 2 / s., 14 tabl. :
il., portr.

Zapis zachowanych w pamięci lat młodości spędzonych w Wielkopolsce, udziału w powstaniach śląskich oraz pracy w Polskim Komisarzacie Plebiscytowym.

3. DUBIEL Paweł

Spojrzenie w przeszłość. /Wspomnienia działacza śląskiego/. - Katowice: Śląsk, 1973. - 323 / 3 / s. :
il., portr.

Relacja dotyczy okresu od 1919 roku do pierwszych lat po wyzwoleniu. m.in. - plebiscytu i III powstania śląskiego.

4. HAWRANEK Franciszek

Powstanie śląskie i plebiscyt w dokumentach i pamiątkach. Wybór tekstów.- Opole:Inst. Śląski,1980.- 199 s.

W książce zamieszczono m.in. fragmenty wspomnień Arki Bożka, Jana Wyglendy, Kazimierza Malczewskiego, Szymona Koszyka.

5. POLIWODA Wojciech

Wspomnienia 1913-1939.Opracowanie i wstęp: Wiesław Lesiuk.-Opole:Inst.Śląski,1974.- 247 /31/ s.: il.,portr.

Autor opowiada o swym udziale w III powstaniu śląskim oraz o pracy w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Opolu.Sugestywnie ukazuje nadzieje i niepokoje Polaków mieszkających w Opolu i okolicy.

6. RĘGOROWICZ Ludwik

Wspomnienia śląskie i poznańskie z lat 1919-1934.-Opole:Inst.Śląski,1976.- 162 s. : il., portr.

Udział w Trzecim powstaniu śląskim i w działalności plebiscytowej zajmują znaczną część książki napisanej przez działacza społecznego i oświatowego.

7. ROCZMIERDŃSKI Antoni

Krzyżackie widmo.Wspomnienia z lat 1910-1945.

Oprac. A. Kazanecki. - Kraków: Wydaw. Literackie,
1974. - 165 s.

Z grupą krakowskich ochotników autor walczył
w powstaniach śląskich, a w okresie okupacji
w ruchu oporu w woj. krakowskim.

/ Książki wydane przed 1971 rokiem ujęte są
w zestawieniu bibliograficznym:

F a b e r Mieczysław: Z Polską Śląsk
Złączymy nasz. /Wybór poezji i prozy
o powstaniach śląskich/. Pomagamy
Sobie w Pracy 1970 nr 3 s. 27-30 . /

Anna ŚLIWIŃSKA

Moje hobby to ...

BUKIECIARSTWO

/ wybór książek/

1. Bukieciarstwo przeł. z niem. Aleksander Wyrwiński, Marcei Wyrwiński .- Warszawa: PWRiL, 1978.- 368 s.

Książka adresowana jest w zasadzie do pracowników kwiadarni i zakładów dekorujących roślinami różne pomieszczenia zamknięte. Dzięki jednak przejrzystemu układowi materiałów i bogatym ilustracjom powinna ona zainteresować również szeroki krąg miłośników roślin ozdobnych.

2. GASPEROWICZ Wanda, RADWAŃSKA Halina

Ikebana : układanie Kwiatów.- Warszawa: Watra, 1987.- 72 s.

Książka dla miłośników roślin ozdobnych zapoznaje z zasadami japońskiej sztuki układania kwiatów. Zawiera propozycje układów kwiatowych nadających się na różne okazje. Treść uzupełniają liczne fotografie i rysunki.

3. MYNETT Kazimierz

Z roślin pól, łąk i lasów - układamy suche bukiety.-

Warszawa: PWRiL, 1988.- 44 s.

Autor prezentuje rośliny pospolite nadające się na suche bukiety. Podaje też kilkanaście propozycji suchych bukietów.

4. POGROSZEWSKA Elżbieta

Jak utrwać i układać kwiaty cięte w wazonie.

Warszawa: PWRiL, 1988.- 48 s.

Czytelnik znajdzie tu niezbędne informacje dotyczące sposobów przedłużania świeżości kwiatów ciętych, czasu ścinania, przechowywania i układania.

5. POGROSZEWSKA Elżbieta

Z roślin ogrodowych i leśnych: kompozycje ozdobne.-

Warszawa: PWRiL, 1987.- 64 s.

Bogato ilustrowany poradnik omawiający ogólne zasady układania kompozycji z kwiatów, prezentuje naczynia, przybory, materiały i narzędzia używane w kompozycjach. Autorka dodatkowo opisuje japońską sztukę układania kwiatów, tworzenia wiązanek okolicznościowych oraz wykonywania kompozycji zimowych.

6. SOKOŁOWSKA Agnieszka

Kompozycje roślinne.- Warszawa: Alfa, 1988.-

135 s., 12 tabl.

Poradnik zawiera podstawowe wiadomości o sztuce kompozycji roślinnych w zależności od przeznaczenia.

Autorka charakteryzuje materiał roślinny zalecany do wykorzystania w kompozycjach, omawia zasady właściwego postępowania z roślinami, utrwalania na suche bukiety.

7. **SZENDEL Joanna**

Układanki roślinne.- Warszawa: PWRiL, 1988.- 156 s.

Książka-poradnik z zakresu artystycznego układania roślin. Zawiera praktyczne wskazówki dotyczące środków pomocniczych potrzebnych do układanek, rodzajów i gatunków roślin wykorzystywanych, sposobów układania roślin oraz estetyki kompozycji roślinnych.

Maria Kalczyńska

Wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Opolu. Bery, bojki, gadki...

Downi to rodziny były większe, nos bez tyn przykład było trzynaścioro. No i roz tyż tak siedziała tako wielko rodzina przy stole, a te dzieci, jak to dzieci, zawsze tam coś na tym talyrzu łostawiły, no nie pozjodały jak się należy. I dycki tyn łojciec musioł te resztki zjadywać, no bo jak to w takim familioku, to przeca niy można nic chować. No i roz tyż tak prawie jedli przy stole, a tyn łojciec juże te resztki łod tych dzieci broł na talyrz, no i jak to ujrzał tyn najmlodezy, to zawołoł: - Pra zemo! Jakby my taty niy mieli, to by my se mogli wieprzka chować!

Gadka ta pochodzi ze zbioru folkloru słownego Śląska, a spisana została po II wojnie światowej w Gogolinie w województwie opolskim.

Nierozerwalnie związany z kulturę ludową jest folklor - obejmujący swym zasięgiem wszystkie przejawy twórczości, zarówno duchowej jak i materialnej. Badacze folkloru wyodrębniają w jego strukturze następujące elementy: zwyczaje, obrzędy, wierzenia, tańce i literaturę ustną czyli legendy, opowiadania i baśnie zwane na Śląsku berami, bojkami. O tych ostatnich chcę powiedzieć trochę więcej.

Temat godek, bajek, berów, kleklemank, itp. znajdował zawsze wielu odbiorców. Szczególnie najmłodej czytelnicy naszych bibliotek w długie jesienno-zimowe wieczory chętnie lubią słuchać historii o zaklętych skarbach, straszących utopcach i strzygach.

Zadaniem naszym niech będzie przypomnienie dzieciom, a może i nie tylko im historii wtopionych w nasze ludowe, regionalne wierzenia, obyczaje i tradycje. Wychowanie w takim klimacie stworzy silną więź międzypokoleniową jak również przybliży kulturę regionu, w którym żyjemy.

Pierwsi zbieracze opowiadań ludowych pojawili się na Śląsku już w połowie XIX stulecia. Jednym z nich był Józef Lompa, który w latach 1843-1845 wydawał "Rozmaitości Śląskie". Był to rodzaj raptularza, w którym Lompa spisał pieśni wraz z melodiami, podania ludowe i różne swoje notatki folklorystyczne. Wśród badaczy kultury śląskiej byli także m.in. Lucjan Malinowski, Oskar Kolberg, Kazimierz Nitsch, a wopółcześnie Józef Ligęza i Dorota Simonides.

Opowiadaniem ludowym, jak podkreślają dzisiaj naukowcy, sprzyjały zawsze określone sytuacje, spotkania towarzyskie /np. przedzenie i skubanie pierza/. Kobiety przedki spędzały długie wieczory przy kołowrotku, urozmaicając sobie pracę opowiadaniem. Słuchaczami były najczęściej dzieci i najbliższa rodzina.

Podobną funkcję spełniały też na Śląsku tzw. szkubki. Wieczorami zbierano się po domach wiejskich do darcia, skubania pierza. Aby czas szybciej mijał, zapraszano jakąś starą, która potrafiła ciekawie opowiadać. W ten sposób powstawała z jednej strony miła atmosfera do pracy, a z drugiej - zapobiegała rozdmuchiwaniu pierza podczas rozmowy. Warto podkreślić w tym miejscu, iż ten zwyczaj zachował się do dziś na Śląsku, jednakże teraz opowiada się najczęściej jakiś film lub czyta książkę.

Obok wymienionych tu przedek i szkubek, żywośności opowieści ludowych sprzyjały uroczystości domowe i rodzinne /chrzciny, wesela, pogrzeby czy robienie mebla, przygotowywanie przetworów na zimą/.

Gorąco zachęcam naszych opolskich bibliotekarzy do sięgnięcia po książki wydane przez Instytut Śląski w Opolu zawierające w sobie teksty dawnego i współczesnego folkloru naszego Śląska.

Na pewno zorganizowane przy pomocy tych wydawnictw wystawki, konkursy np. na znajomość zwrotów gwarowych, czy nawet wieczory gawędziarskie dobrze przysłużą się popularyzacji książki i rodzimej kultury.

Literatura przedmiotu

1. Jasiński Zenon: Śląski kegel-mogel czyli wybór karykatur, satyr i dowcipów politycznych oraz takich sobie głównie z okresu powstań śląskich. Opole 1981
2. Skarb w garncu. Humor ludowy Słowian Zachodnich. Pod red. D. Simonides. Opole 1970
3. Simonides Dorota: Bary śmieszne i ucieszne. Humor Śląski. Opole 1967, 1969, 1971, 1972
4. Simonides Dorota: Kumotry diabła. Opowieści ludowe Śląska Opolskiego. Warszawa 1977
5. Simonides Dorota: Współczesny folklor słowny dzieci i nastolatków. Opole-Wrocław 1976
6. Simonides Dorota, Ligęze Józef: Gadka za gadką. Opole 1973
7. Simonides Dorota: Bary to nie tylko gruszki czyli rzecz o humorze śląskim. Opole 1984
8. Strzałka Brunon: Godki i bojki śląskie. Opole 1976
9. Strzałka Brunon: Godek i bojek ciąg dalszy. Opole 1978
10. Śmiełowski Stanisław: Klekłamanki. Zbiór podań, legend i pieśni ludowych Śląska Opolskiego. Katowice 1967
11. Niedera Aleksander: Od Cieszyna do Gogolina. Gawędy, baśnie, legendy. Opole 1978

wydawnictwa Instytutu Śląskiego w Opolu. "Śląskie tradycje wierzenia i obrzędy:"

Pojęcie tradycji, wierzeń i obrzędowości wiąże się bezpośrednio z kulturą ludową danego regionu.

Na Śląsku na skutek wielowiekowego oderwania od Macierzy, obrzędy i tradycje ludowe musiały, oprócz funkcji magiczno-wierzeniowych i zabawowej, pełnić rolę łącznika z rodzimą kulturą polską. Na skutek przemian gospodarczych, społecznych i kulturalnych dawne tradycje ulegały pewnym przeobrażeniom, przystosowując się do obecnych warunków.

Najdłużej, bo po dzień dzisiejszy, zachowały się zwyczaje związane ze świętami religijnymi, gdyż wychowanie w duchu katolickim było podstawowym elementem kultury ludu śląskiego. W odległych czasach religie bardzo często przeplatała się z magią, na tle której wyrosła wiara w cuda. W wyniku czego na Śląsku bardzo silnie, w ubiegłych wiekach rozwijał się ruch pielgrzymkowy do miejsc cudami słynących. Szczególnego rozgłosu nabrały: Piekary Śląskie, Góra Św. Anny, Olesno. Kilka razy do roku odbywały się tam odpusty, które spełniały rolę tradycyjnego obrzędu religijnego i zrosły się na trwałe z kulturą śląską.

"Po południu i wieczorem w dzień odpustu w gospodach i domach cechowych organizowane były uczty oraz tańce:"

Ważnymi wydarzeniami w życiu rodzinnym były także obrzędy związane z religijnym wychowaniem, m.in.

chrzciny dziecka, pierwsza komunia, zrzękowiny, ślub itp. Największą rolę w kultywowaniu rodzinnych tradycji i obrzędów religijnych miała zawsze matka. Ona uczyła polskiej mowy w czasach niemieckich, przygotowywała do wypełniania praktyk religijnych. "Dziecko do chrztu ubierała zawsze matka, która wiedziała, że ubieranie należy rozpocząć od prawej ręki, gdyż w przeciwnym wypadku dziecko mogłoby być anskutes".

Obrzędowość i tradycje kulturowe Śląska podobne są treściowo i strukturalnie do zwyczajów funkcjonujących w innych regionach Polski, splatających się w jeden łańcuch zachowań ludzkich. Nie tylko warunkowała je tradycja rodzinna czy religijna, ale także bieg roku kalendarzowego. Wszyscy pamiętamy z dzieciństwa obchody związane z powitaniem wiosny-śląskie gaiki, maiki, i marzanny lub wielkanocny emigus-dyngus, czy bożonarodzeniowe chodzenie z kołędą. W ogóle cały cykl świąt obejmujący uroczyste dni Bożego Narodzenia poprzedzone Wigilią, Nowy Rok i Trzech Króli był niezwykle uroczysto obchodzony na Śląsku. Wiązało się z tymi świątami wiele zwyczajów przekazywanych z pokolenia na pokolenie przez rodziny śląskie.

"Wigilii przypisywano znaczenie- można by rzec symboliczne /.../. Tradycja mówiła przysłówkami: "Jakiś w Wigilię, takiś cały rok", "Kto oberwie we Wigilię, ten będzie bity cały rok".

Na Śląsku Opolekim łamanie się opłatkami przyjęło się dopiero w okresie międzywojennym i to głównie pod wpływem kultury środkowoeuropejskiej. Jedną z najstarszych potraw wigilijnych była na Śląsku moczka /moczka/ tj. gęsty sos sporządzony na zasmażce wraz z różnymi dodatkami /czosnek, chrzan, grzyby itp./, pocawane to było do klusek jęczmieniowych.

Najmilszym obrzędem w tradycji kultury śląskiej

były obchody związane z uroczystościami zawarcia małżeństwa, na które to składało się szereg poszczególnych obrzędów m.in. zolęty czyli zaloty, oględziny, zmwówniny lub smowa, sam ślub oraz uczta weselna.

"Obrzędowość weselna stanowi jakby dzieło sztuki zestawiająca rozmaite kompozycje całości i szczegółów, a równocześnie swoistą jednolitością, chociaż tworzone jest i przetwarzane przez wieki i przez zmieniające się społeczności. Przy tym pełna jest pozycji /.../ dąży do przeniesienia się w inny świat" - jak mówi jeden ze starszów weselnych z Opolezyczyny.

Wśród licznych opisów historycznych i tych współczesnych z uroczystości ślubnych warto przypomnieć, iż jeszcze w końcu XIX stulecia zamiast obrączek wymieniano sirtowe wiance, które potem przechowywano pod szklą, by przypominały o przysiędze małżeńskiej.

"Na murze cmentarnym w Lubecku - zanotował Lompa w XIX w. - przez kilka lat kwitł wianek ruciany. Rzuciła go tu, posędzona o brak niewinności, pewna panna młoda. Wychodząc w dniu ślubu z kościoła powiedziała:

- Niech mój wianek uschnie, jeżeli jestem niegodna jego! a wtem zakwitł wianek."

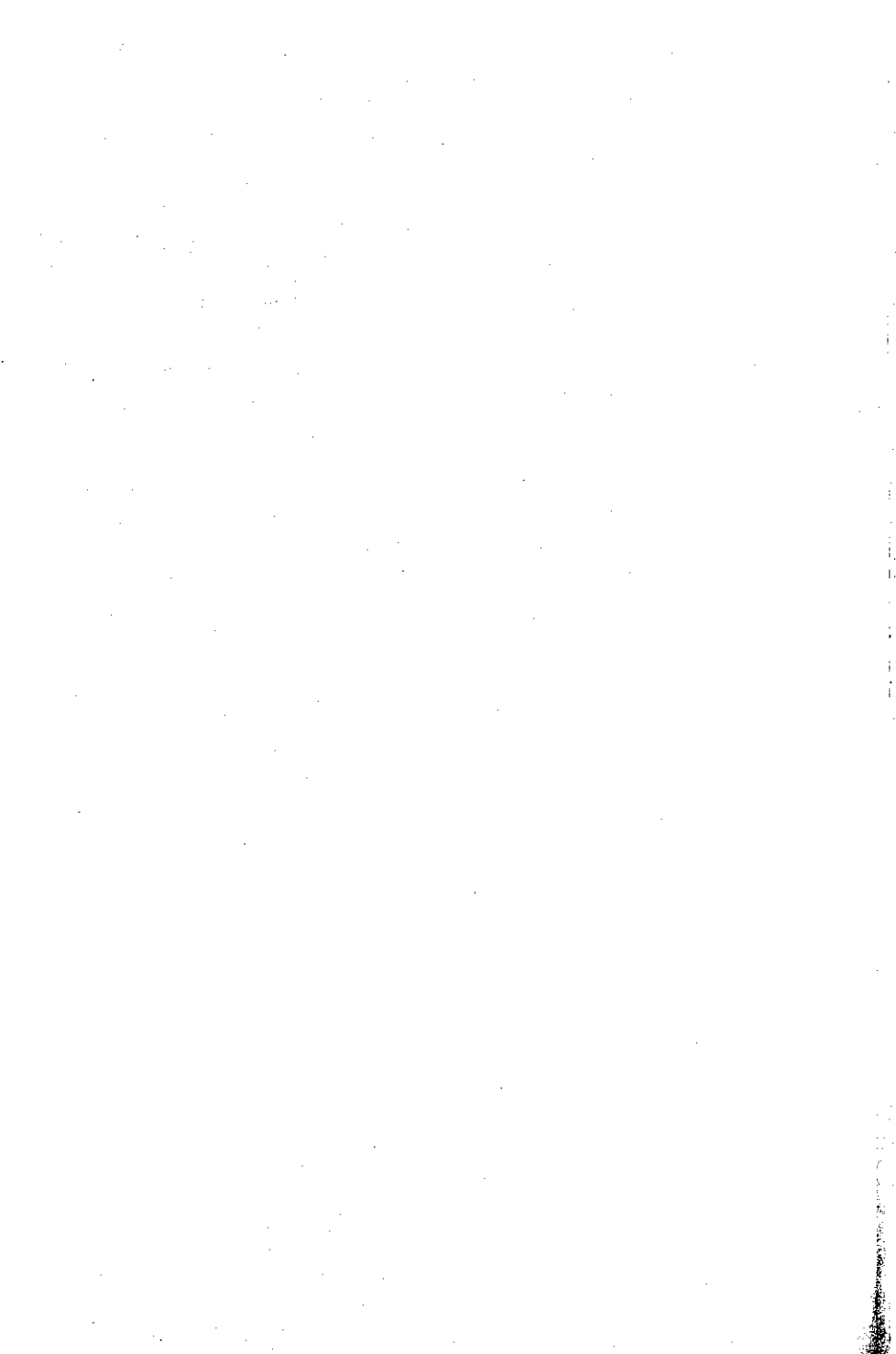
Zachęcam wszystkich bibliotekarzy opolskich, aby częściej sięgali do skarbów jakie kryją w sobie ludowe tradycje, obrzędy i wierzenia, kultywowali je i nie pozwolili, aby zaginęły prawdziwe wartości naszego życia.

Wybrana literatura przedmiotu

1. Etnologia i folklorystyka wobec problemu tworzenia się nowego społeczeństwa na Ziemiach Zachodnich i Północnych. Materiały z sesji 10-11 X 1986 r. Pod red. D. Simonides, Opole 1987r.

2. Kurek Czesław, Tradycja i współczesność opolskich starostów weselnych./Opracowanie i wybór tekstów/. Do druku przygotowali Z.Bednorz i R.Okos, Opole 1978r.
3. Kwak Jan, Obyczajowość mieszkańców miast górnośląskich w XV-XVIII wieku, Opole 1986 r.
4. Pospiech Jarzy, Zwyczaje i obrzędy domowe na Śląsku, Opole 1987 r.
5. Simonides Dorota, Od kolebki do grobu. Śląskie wierzenia, zwyczaje i obrzędy rodzinne w XIX wieku, Opole 1988 r.

K R O N I K A

/ styczeń - grudzień 1989r./

Nowe placówki biblioteczne

W 1989 roku sieć bibliotek związała się o 4 nowe filie. Tak więc liczba bibliotek w woj. opolskim wynosi 369 placówek. Nowe biblioteki filialne powstały w:

1. Bierdzanach gm. Turawa,
2. Schodni gm. Ozimek,
3. Stebłowie gm. Krapkowice,
4. Nysie - na nowym osiedlu mieszkaniowym.

Sytuacja lokalowa

W 1989 roku 11 bibliotek filialnych otrzymało lepsze lokale / w Borkowicach, Bukowej, Dzierżysławiu, Jeźlowej, Krasiejowie, Łukowicach Brzeskich, Maciejowicach, Mąkoszycach, Nakle i Przylesiu/.

GBP w Popielowie przy okazji remontu kapitalnego powiększyła swoją dotychczasową powierzchnię.

Zbiory

W 1989 roku po raz trzeci w dekadzie lat osiemdziesiątych biblioteki z Opolszczyzny nie wykonały planu zakupu nowości wydawniczych, który wynosił 181 334 wol., zakupiono 169 165 wol.

Bibliotekarze się ucza

W 1989 roku kształciło się 53 bibliotekarzy, w tym:
na studiach podyplomowych 2 osoby

w szkołach wyższych	11 osób,
w PSKOiB	32 osoby,
w szkołach średnich	8 osób.

w minionym roku PSKOiB ukończyło 7 osób, natomiast szkołę średnią 3 osoby.

Zmiany personalne w WBP w Opolu

Na wakujące miejsce zastępcy dyrektora ds. administracyjnych - na miejsce Henryka Szwarca, który wyemigrował do RFN - mianowany został mgr Henryk Lewicki.

Związki zawodowe

- a/ 17 lutego 1989 roku wybrano nowy Zarząd Związków Zawodowych Pracowników Bibliotek Publicznych przy WBP w Opolu, w skład którego weszli:
- przewodnicząca - Janina Gardas /WBP Opole/.
  - z-ca przewodniczącego - Maria Bartoszyńska /MiGBP Krapkowice/.
  - skarbnik - Janina Niedzielska /WBP Opole/.
  - członkowie - Bogumiła Kalicińska /GBP Ciesiek/
  - Maria Czarna / GBP Lubsza/, Jacek Wodzyński /WBP Opole/, Agata Zaremba /MiGBP Kluczbork/.
- b/ Natomiast w skład Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" przy WBP w Opolu weszli:
- przewodnicząca - Jolanta Miluc /WBP Opole/.
  - z-ca przewodniczącego - Ewa Trusa /MiGBP Brzeg/.
  - sekretarz - Danuta Kobiałko /WBP Opole/.
  - skarbnik - Barbara Hetmańska /WBP Opole/.

Jubileusze bibliotekarzy...

w WBP w Opolu jubileusze pracy obchodzili następujący

pracownicy:

Danuta Kobiężko	- 20 lat pracy
Janina Nowakowska	- 25 lat pracy
Józef Andrzej Kwiatkowski	- 25 lat pracy
Brygida Kluge	- 25 lat pracy
Janina Jackowska	- 30 lat pracy.
Janina Knapik	- 35 lat pracy.

1 jubileusze bibliotek

40 lecie otwarcia obchodziły następujące biblioteki:
MiGBP w Byczynie, Lewinie Brzeskim, Głucholęzach
i GBP w Zębowicach oraz filie wiejskie w Ligocie
Zameckiej, Łowkowicach, Smardach i Wierzbicy Górnej.

Nagrody i odznaczenia

1. Odznakę Zasłużony Działacz Kultury otrzymała Krystyna Wieszczczyńska dyr. MiGBP w Zawadzkiem.
2. Złotą Odznakę Spółdzielczości Mieszkaniowej otrzymała Janina Wasitowska z MiGBP w Grodkowie.
3. Nagrody pieniężne od naczelników miast i gmin w wysokości od 30 - 100 tysięcy złotych otrzymało 6 bibliotekarek.

Emeryci i renciści

Na emeryturę lub rentę przeszli następujący pracownicy:

1. Stanisława Giecwicz-Pilaraka - z-ca dyr. WBF w Opolu.
2. Renata Huszer - Filia w Gosięcinie /gm. Pawłowiczki/.
3. Krystyna Hutman-Filia w Jędrzejowie /gm. Grodków/.
4. Ewa Kalinaka - Filia w Kostowie /gm. Byczyna/.
5. Stefania Kenar - MiGBP w Brzegu.
6. Mieczysława Nęcka - MiGBP Kluczbork.
7. Eugenia Panek - Filia w Szybowicach /gm. Prudnik/.

8. Maria Piwek - MiGBP w Otauchowie,
9. Stefania Smajek - MBP Kędzierzyn-Koźle,
10. Janina Specht - MiGBP Brzeg,
11. Emilia Warchał - MiGBP Lewin Brzeski,

Włamanie

W czerwcu zostało dokonane włamanie do Oddziału Muzycznego WBP w Opolu. Łupem złodziei padły 2 magnetofony, radio oraz kasety magnetofonowe. Odzyskać udało się jeden magnetofon.

Spotkania autorskie

W 1989 roku odbyło się w bibliotekach publicznych 77 spotkań autorskich. Wśród pisarzy, którzy gościli na Opolszczyźnie byli m.in.: Leszek Girtler, Julian Kawalec, Stanisław Łubiński, Aleksander Minkowski, Stanisław Rogala, Stanisław Srokowski, Alfred Szklaraki, Tadeusz Śliwiak, Janina Zajęcówna i Leszek Żuliński.

Z działalności wydawniczej WBP

WBP w Opolu pod koniec 1989 roku wydała kolejny /trzeci/ tom "Bibliografii Województwa Opolekiego 1982".

Bibliografia rejestruje materiały wydane w 1982 roku oraz podaje opisy spóźnione z lat 1980-1981. Wydawnictwo zawiera 2112 numerowanych pozycji, liczy 474 strony i ukazało się w nakładzie 400 egzemplarzy.

Kontakty z zagranicą

1. W dniach od 14-17 marca przebywała w Wojewódzkiej Bibliotece Naukowej w Poznaniu delegacja bibliotekarzy z Opolszczyzny w składzie: A. Bujak, J. Nowakowska /obie z WBP Opola/ oraz G. Bieniek-Grocholska /MiGBP w Baborowie/.

2. Od 14-21 maja WBP w Opolu gościła delegację 5 osób z Białegrodu /ZSRR/.
3. W dniach od 12-16 czerwca w WBP w Opolu gościła delegacja 4 osób z Czeskich Budziejowic w składzie: S.Kolbuszowa, H.Novakova, S.Hulkova i J.Mares.
4. Od 3-6 października w WBP w Opolu gościła delegacja bibliotekarzy z Poczdamu w składzie: J.Kranert, H.Walter, L.Tygor, K.Berner.

Rozstrzygnięcie konkursów

1. W konkursie organizowanym przez "Tygodnik Kulturalny" pod hasłem "Złoty Wawrzyn dla twórcy Złoty Wawrzyn dla biblioteki" nagrodzona została GBP w Lubrzy. Natomiast nagrody indywidualne w wysokości 100 tysięcy złotych otrzymały: H.Wójcikowska dyr. MiGBP w Paczkowie oraz Janina Stanisz Kier. Filii w Rudziczce /gm.Prudnik/.
2. W wojewódzkim konkursie czytelniczym zorganizowanym dla dzieci "Będę najlepszym uczniem przynajmniej z jednego przedmiotu" nagrodzeni zostali czytelnicy z MiGBP w Krapkowicach i z GBP w Strzeleczkach.
3. W wojewódzkim konkursie przeznaczonym dla uczniów szkół zawodowych "Z książką w dorosłe życie" nagrodzeni zostali czytelnicy z MiGBP z Głuchołaz, Krapkowic, Strzelec Opolskich, Zdzeszowic oraz z MBP w Kędzierzynie-Koźlu. W konkursie tym na nagrody dla uczestników przeznaczono 20 "Encyklopedii popularnych" PWN.

Sesja popularnonaukowa

7 grudnia 1989 r. zorganizowana została w Zamku w Rogowie sesja popularnonaukowa nt. "Kultura literacka na Śląsku Opolskim w pierwszych latach po wojnie". Autorami referatów byli: dr Joachim Glensk, dr Czesław Wawrzyniak, mgr Miro-

-sława Grabowska, Ks. dr Jan Kopiec, mgr Zbigniew Grabowski i dr Zbigniew Zielonka.

W sesji udział wzięło 56 osób ze środowisk naukowych i kulturalno-oświatowych Opola.

Dpracował: Piotr Polus

